

Īsziņas

Īsteno sapni!

18.oktobrī no plkst. 14.00 līdz 16.00 Balvu Profesionālajā un vispārizglītojošajā vidusskolā Balvu novada jaunieši piedalīsies informatīvajā pasākumā "Īsteno sapni par savu biznesu". Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centrs sadarbībā ar Balvu novada pašvaldības aģentūru "Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centrs" aicina uz tikšanos skolu vecāko klašu audzēkņus, lai kopīgi brīvā atmosfērā dalītos pārdomās par iespējām uzņēmējdarbības uzsākšanai un izaugsmei Latgalē.

Piedzīvo sāpīgu zaudējumu

Svētdien ar sāpīgu zaudējumu Rugājos Balvu Sporta centra futbolisti noslēdza vasaras sezonu futbolā. Pārspēlē par iekļūšanu 1.līgā balveniešu likteni izšķīra pēdējās minūtes, kad SK "Super Nova" futbolistiem izdevās izrauties vadībā 3:2.

Uzsāk kampaņu

Latvijā uzsākta sociālā kampaņa "Esi man blakus", kuras mērķis ir aicināt kvalitatīvi un radoši piepildīt ģimenes laiku, piedāvājot dažādas radošas idejas un risinājumus kopā būšanai. Latvijas Bērnu labklājības tīkla veiktajā pētījumā par bērnu labsajūtu secināts, ka Latvijai ir viens no starptautiski zemākajiem rādītājiem ģimenes emocionālā atbalsta saņemšanā. Lai gan pētījumā secināts, ka ģimene ir vide, kur bērni jūtas vislabāk, ir vairāki aspekti, kas ir kā trauksmes signāls: 33% bērnu bieži jūtas uztraukti, 25% — nomākti, 40% — garlaikoti, 23% — dusmīgi, 23% — vientuļi, 22% — bēdīgi. Katrs trešais bērns nejūt ģimenes atbalstu, bet katrs piektais — bieži strīdas ar vecākiem.

Pateiksies pašdarbniekiem

21.oktobrī plkst. 15.00 Balvu muižā notiks Pateicības stunda tautas mākslas kolektīvu vadītājiem un dalībniekiem.

Godājamajam prāvestam Jānim Bārtulim šī gada 14.oktobrī apritēja mūža 90.gadskārta. Viņš ir dzimis Maltā, bet bērnību aizvadīja Kurzemē un mācījās Talsu ģimnāzijā, vienlaikus izglītojoties arī Mākslas studijā. Kad viņu pēc Rīgas Romas katoļu garīgā semināra iesvētīja par priesteri, pirmā kalpošanas vieta bija Kurzemē. Balvu pusē viņš iesāka kalpot 1992.gadā. Savas aktīvās darbības laikā prasmīgi veica arī saimnieciska rakstura darbus viņam uzticētajās draudzēs, vadot baznīcu un lūgšanu namu celtniecību, renovāciju un rekonstrukciju, tostarp arī Balvu Romas katoļu baznīcā. Balvos viņš ir uzcēlis Sakrālās kultūras centru. Kas viņam uz sirds, vērojot sabiedrības procesus, kā arī atceroties paša piedzīvoto, prāvests vairākkārt atklājis intervijās "Vaduguns" žurnālistiem. Viena no viņa atziņām šāda: "Ja man sava dzīve būtu jāsāk otri reizi, es atkal izvēlētos šo pašu amatu, tikai rīkotos gudrāk. Es to sveici dedzināju no abiem galiem. Man jau arī bija jaunības gadi, un tajā zelta stīdziņā iespiedās pa svešķermenim. Labi, ka vēl palika maza stīdziņa, kas mani atveda līdz stiprākai ticībai caur manu dzīves pieredzi." Par sevi viņš ir teicis arī tā: "Ir tādi cilvēki – vēži vienpatņi. Es arī laikam tāds."

Maruta Sprudzāne

Nākamajā adugunī

- **Nauda ir tikai līdzeklis**
Saruna ar Eiropas brīvprātīgo no Turcijas
- **Latvijas pusdārgakmeņu spožums**
Meistars Litenē

Iepazīstina ar putnu valstību. [6.lpp.](#) "Dinamīts" svin pirmo jubileju. [5.lpp.](#)

Līdz LATVIJAS simtgadei
396 dienas!

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Nupat aizvadītajos Grāmatu svētkos Balvos bija iespēja iepazīties ar rakstnieci, kurai nesen iznākusi pirmā bērnu grāmatīņa. Grāmatas varoņiem dotie rakstnieces vārdi man šķita mazliet neierasti, salīdzinot ar tiem, kādus atcerējos kopš bērnības. Jaunā sievietē smējās un skaidroja: tādi tie pie viņas atnāca! Nu ja, laiki citi un vārdi citi. Citi arī varoņi, kas raugās no grāmatu lapām. Par to debatē arī sociālajos tīklos. Kādam šķiet, ka latviešu rakstnieku literārie tēli, ar kuriem izaugušas vairākas paaudzes un par kuriem joprojām māca skolās, nemudina latviešus būt uzņēmīgiem, varonīgiem vai, gluži vienkārši, dzīvespriecīgiem, - bālais Cibīņš, nabadzīgais Atraitnes dēls, trešais tēva dēls Antiņš... Jaunā rakstniece tam nepiekrīt. Viņa pauda viedokli - izaugsmei un attīstībai bērns var lasīt visu ko. Bērns 85% ir tāds, kāds viņš piedzimis. Ja bērns ir dzīvespriecīgs, uzņēmīgs, drošs, tad arī bēdīga literatūra nepadarīs viņu mazāk dzīvespriecīgu, mazāk uzņēmīgu, mazāk drošu. Ja kāds no dabas klusāks, tad literatūra par dzīves pabērniem nepadarīs viņu drošāku, jautrāku, uzņēmīgāku. Mazo cilvēciņu dzīves uztvere lielā mērā veidojas šeit un tagad - no audzināšanas ģimenē, skolā, no vecāku, skolasbiedru, draugu attieksmes pret notikumiem, parādībām, lietām. Protams, arī no grāmatām, ko pierādīja mazie lasītāji, tiekoties ar bērnu grāmatu autori.

Reģiona attīstības padomes sēde

Ministru prezidents Baltinavā tiekas ar pašvaldību vadītājiem

Foto- Latgales plānošanas reģions

Sēdes laikā. No Baltinavas novada sēdē piedalījās novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore, klāt bija deputāti Guntars Bartkevičs, Imants Slišāns, Lilita Kūkoja, Velta Mītke, kā arī Saeimas deputāts Jānis Trupovnieks. Zemniekus sēdē pārstāvēja G.Bartkevičs, V.Mītke un A.Ločmelis no Viļakas novada.

Ingrīda Zinkovska

Baltinavā notika Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes kārtējā sēde, uz kuru bija ieradies Ministru prezidents Māris Kučinskis.

Tikšanās laikā, kurā piedalījās arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM) ministrs Kaspars Gerhards, Zemkopības ministrs Jānis Dūklavs un citas augstas amatpersonas, apsprieda reģionam būtiskus jautājumus, galveno akcentu liekot uz plūdu seku likvidēšanas pasākumiem Latgalē. Pasākuma norises vieta nebija izvēlēta nejauši - Baltinava ir viena no pašvaldībām, kas lietavu izraisītajos plūdos cieta visvairāk.

Iepriekšējā Ministru prezidenta tikšanās ar Latgales plānošanas reģiona pašvaldību vadītājiem, kā arī VARAM ministru K.Gerhardu un Zemkopības ministru J.Dūklavu notika augusta beigās Līvānos, pēc kuras tika pieņemti Ministru kabineta lēmumi "Par lietavu un plūdu radītajām sekām Latvijas austrumu pašvaldībās" un Ministru kabineta rīkojums "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu".

Latgales pašvaldību infrastruktūrai, tostarp arī Baltinavas novada pašvaldībai, galvenokārt ceļiem, tiltiem, caurtekām plūdi nodarīja pamatīgus bojājumus, kas daudzviet vēl joprojām nav novērsti līdzekļu un atbilstošas tehnikas trūkuma dēļ. Ministru kabinets 10.oktobrī pieņēma lēmumu no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem atvēlēt plūdos cietušo infrastruktūras objektu atjaunošanai pašvaldībās 2,9 miljonus eiro. M.Kučinskis padomes sēdē norādīja, ka parasti šādos gadījumos infrastruktūras atjaunošanai no pašvaldībām prasa arī 30% līdzfinansējuma, bet šoreiz tas nav darīts. M.Kučinskis teica: "Simtprocentīga finansējuma piešķiršana no nepieciešamā finansējuma nebūs ierasta prakse - tas ir izņēmuma gadījums, ņemot vērā lielos lietavu un plūdu nodarītos postījumus. Tādējādi pašvaldību rīcībā paliks vairāk naudas, ko novirzīt plūdu seku likvidēšanai."

Baltinavas novada pašvaldība plūdu radīto seku likvidēšanai saņems 181 600 eiro. Līdzekļi jāizlieto līdz gada beigām. Novada domes priekšsēdētāja S.Tabore bažījās, vai izdosies atrast būvniekus. Viņa "Vadugunij" pastāstīja, ka dažas caurtekas apņēmušies sakārtot vietējie zemnieki ar savu tehniku. Dienā, kad notika padomes sēde, no rīta novada priekšsēdētājai piezvanīja arī zemniece no Obeļovas, kur Zvaigas upe izskalvoja caurteku uz pārbūvējamā ceļa Čudarīne-Obeļova. Zemniekiem ir svarīgi, lai to atjaunotu līdz ziemas sākumam. Tagad caurteka atjaunota tikai pagaidu variantā, ko paveikuši paši zemnieki. S.Tabore solīja, ka caurteku atjaunos tuvāko nedēļu laikā, izmantojot VARAM piešķirtos līdzekļus, bet pārējā ceļa pārbūvi šogad neturpinās, jo nav vērts bezjēdzīgi stumdit dubļus.

Ne mazāk aktuāls bija arī jautājums par plūdos nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu Latgales zemniekiem. Par aktualitā-

Foto- Latgales plānošanas reģions

Parūpējušies par mājīgu vidi. Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes sēde notika Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā. Skolas kolektīvs bija parūpējis par valsts un pašvaldību amatpersonu uzņemšanu, gādājot par mājīgu vidi, ziediem. Skolas telpās bija aplūkojama neliela mākslas skolas bērnu darbu izstāde. Attēlā - Ministru prezidents Māris Kučinskis (no labās) un Zemkopības ministrs Jānis Dūklavs.

tēm šajā jomā sanāksmē informēja Zemkopības ministrs Jānis Dūklavs. Sanāksmē klāt bija arī lielākie Baltinavas un Viļakas novada zemnieki. Lauksaimniecības atbalsta dienesta (LAD) speciālisti apkopo beigu datus, lai zinātu, cik lielas platības un cik lielā apjomā būs jākompensē. Katras saimniecības zaudējumus nevar izvērtēt individuāli, ko saprot arī paši zemnieki, lai gan viņu darbību šī gada lietavas ietekmēs vēl turpmākos 3-4 gadus. Kompensācijām Baltinavā pieteikti lauki aptuveni 800 hektāru platībā. Tiek gatavota arī dokumentācija iesniegšanai Eiropas Solidaritātes fondā, kura līdzekļi paredzēti lauku infrastruktūras atjaunošanai.

Baltinavieši pateicīgi Zemkopības ministram, kurš sadzirdēja zemnieku sāpi un palīdzēja to risināt valdības līmenī. Viņš Baltinavā ieradās plūdu skarbākajā brīdī, savā atvaļinājuma laikā. "Ja nebūtu redzējis savām acīm, neticētu," ministrs atzina. Reģiona attīstības padomes sēdē izskatīja arī citus saimnieciskās darbības jautājumus, piemēram, par uzņēmējdarbības veicināšanu. Tika diskutēts arī par degradēto teritoriju revitalizāciju Latgales plānošanas reģionā, kur plānots piesaistīt privātās investīcijas 60,67 miljonu eiro apmērā, radīt 861 darbavietu un samazināt degradētās teritorijas par 127 hektāriem. Tāpat divu gadu laikā plānots izvērtēt iespēju piešķirt papildus 29 miljonus eiro Latgales rīcības programmai.

Pirms padomes sēdes Latgales novadu vadītājiem notika preterorisma mācības.

Latvijā

Iesniedz nākamā gada valsts budžeta projektu.

Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece no finanšu ministres Danas Reiznieces-Ozolas saņēma 2018.gada valsts budžeta likumprojektu un to pavadošo likumprojektu paketi. Notika tradicionālais budžeta portfeļa iesniegšanas pasākums. Gadā, kad tas netika darīts, Latviju piemeklēja krīze. 2018.gada valsts budžeta prioritātes - aizsardzība, veselība, demogrāfija. Nākamgad budžeta ieņēmumi plānoti 8,75 miljardi, bet izdevumi - 8,95 miljardi.

Latvijā samazinās PVN dārzeniem. Latvijai raksturīgiem augļiem, ogām un dārzeniem pievienotās vērtības (PVN) likmi samazinās no 21% līdz 5%. Saraksts ar ogām, dārzeniem un augļiem, kuriem būs jāievieš samazinātā 5% PVN likme, ir plašs. Tajā ir āboli, bumbieri, ķirši, plūmes, zemenes, avenes, upenes, kartupeļi, tomāti, kāposti, gurķi, pākšaugi, rāceņi un daudz citu produktu. Valsts budžeta zaudējumi samazinātās PVN likmes ieviešanas rezultātā prognozējami robežās no 3,9 līdz 5,7 miljoniem eiro. Lēš, ka patērētāju ietaupītie valsts līdzekļi budžetā atgriezīsies, jo iedzīvotāji tos iztērēs citiem pārtikas produktiem, precēm vai pakalpojumiem.

Izsludināts Latgales reģiona uzņēmēju gada balvas konkurss. Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centrs ar LPR Attīstības padomes atbalstu organizē konkursu "Latgales reģiona uzņēmēju gada balva 2017". Konkurss paredz godināt uzņēmumus piecās nominācijās: "Lielākais nodokļu maksātājs", "Lielākais darba devējs", "Sociāli atbildīgs uzņēmums", "Gada lauksaimnieks", "Gada jaunais komersants". Konkursa mērķis ir apzināt un godināt Latgales plānošanas reģiona uzņēmējus, kuri aktīvi un godprātīgi darbojas savā nozarē.

Uzsākts gadskārtējais konkurss "Mans pastnieks". "Latvijas Pasts" sācis gadskārtējo konkursu "Mans pastnieks", lai septīto reizi katrā Latvijas reģionā noteiktu un godinātu to pastnieku un pasta nodaļas operatoru, kuru klienti atzinuši par uzticamāko, izpalīdzīgāko un zinošāko. "Latvijas Pastā" strādā vairāk nekā 1400 pastnieku un gandrīz 1200 pasta operatoru. Aizpildītās anketas līdz 2018.gada 31.janvārim jāņem vērā jebkurā pasta vēstulju kastītē vai jānodod pasta nodaļā.

Latvija šokā - "Stenders" pārdots Ķīnai. Kosmētikas ražotāju "Stenders" nopirkuši Ķīnas investori. Kopš septembra Latvijā radītā uzņēmums SIA "Stenders" vienīgais īpašnieks ir Kaimanu salās reģistrētais uzņēmums ar jaunu nosaukumu. Līdz šim izveidotā uzņēmuma padome likvidēta, iecelta jauna valde trīs cilvēku sastāvā. Visi ir Ķīnas pilsoņi. SIA "Stenders" dibināts 2001.gadā. Uzņēmumā ražoto kosmētiku var iegādāties 27 pasaules valstīs.

(No portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv, laikrakstiem.lv, "Latgales Laiks", "Vietējā")

Vai dzīvojot laukos, var justies droši?

Viedokļi

Par cilvēku drošību diemžēl nebēdājam

JURIS BOLDĀNS, bijušais Balvu novada domes deputāts

Negribu dramatisēt, taču uzskatu, ka lauku cilvēks nevar justies drošībā, jo reālā situācija liecina - policija pēc izsaukuma notikuma vietā nevar ierasties agrāk par stundu vai pat vairākām. Tad par ko varam runāt? Pilsētā situācija ir citādāka, jo tur tomēr vairāk iedzīvotāju apkārt, bet ko darīt, ja cilvēks dzīvo lauku viensētā un viņu aplaupa? Kamēr sazvana policiju un tā ierodas, noziedznieki jau sen gabalā un iespējas viņus notvert stipri niecīgas.

Piemēram, arī Balvos policijas dežurdaļas kā tādas vairs nav, tikai iecirknis, par kuru jau nosaukums vien liecina, – tur nav tās sistēmas, kas varētu atrisināt problēmas, kas jārisina Valsts policijai. Turklāt policisti atrodami uz vietas tikai dienā. Taču tas ir aplami, jo, kā mēs zinām, noziegumus parasti pastrādā tieši naktī, nevis diennakts gaišajā laikā. Un ja arī cietušajam izdodas sazvanīt likumsargus, paiet laiks, līdz pie viņa kāds ierodas. Vispirms viņam atbild Rīgas policijas pārvalde, tad savieno ar Daugavpils vai Rēzeknes iecirkņiem, un kamēr sameklē atbildīgo policistu, kurš pārzina konkrēto teritoriju, paiet vismaz stunda, ja ne vairāk. Un ko šajā laikā darīt vienkāršajam cilvēkam, visticamāk pensionāram, kurš dzīvo lauku viensētā un gaida palīdzību? Vienkārši gaidīt? Mums jāpiecējas, ka Balvu pusē un apkārt esošajās lauku teritorijās dzīvo daudz maz kārtīgi cilvēki, nav bistamu laupītāju un bandītu, ar kuriem netiekam galā. Taču nekad nevaram būt droši, ka tādi neuzrodas – no tā nav pasargāts neviens. Lai vai kā, man ir skaidrs, – ar tiem spēkiem, kādi valsts policijai ir šodien, nevar tikt galā. Tai pašā laikā policijas pārvaldēm sadotas jaunas automašīnas un cits ekipējums, taču piemirst par kādu lietu – lai tas viss strādātu, vajadzīgi cilvēki, kuri pie tām mašīnām ir klāt visu diennakts laiku.

Sekoju līdzī politikā notiekošajam un pēc vairākām iekšlietu ministrijas reformām esmu

piefiksējis zināmas likumsakarības. Tiklīdz viena realizēta, uzreiz kāds dabū ģenerāļa pakāpi. Uztaisa nākamo reformu, un atkal kādam ģenerāļa pakāpe. Tikai, cik šī reforma laba un kā tā pielietota dzīvē, lai aizsargātu parasto cilvēku, nevienu neinteresē.

Mana doma tāda – ja jau esam tik tālu aizgājuši, ka Valsts policiju samazina, visu optimizē un mēs kārtējo reizi dzenamies pēc kaut kādiem Eiropas rādītājiem, vajadzētu atdot visas funkcijas pašvaldības policijai. Tā būtu uz vietas, būtu pakļauta vietējai varai – novada domes priekšsēdētājam, deputātiem, kuri varētu kaut kādā veidā aizstāvēt savus iedzīvotājus un vajadzības gadījumā arī pajautāt, kāpēc netika izdarīts tas vai tas. Diemžēl šodien Valsts policija neatrodas pašvaldības pakļautībā. Atceros, ka padomju laikos milicija atradās divpakļautībā – vietējai varai un ministrijai, diemžēl mūsdienās vairs tikai ministrijai. Būtu ļoti labi, ja pašvaldības policija kārtotu šīs lietas uz vietas, bet smagākos gadījumos pieaicinātu Valsts policiju, kurai sagatavoti profesionāli speciālisti.

Kad paskatos uz mūsu cilvēkiem laukos, man kļūst bēdīgi, ka risinām lielas un svarīgas problēmas, bet par viņu drošību un aizsardzību nebēdājam. Valstij nav naudas, Iekšlietu ministrija mērķtiecīgi samazina policistu un policijas iecirkņu skaitu. Un pēc šī visa kāds vēl brīnās, kāpēc cilvēki no laukiem brauc projām un demogrāfijas krīze pieņemas

spēkā... Bet tas taču skaidrs ikvienam – ja cilvēkam nav drošības sajūtas vietā, kur viņš dzīvo, viņš no turienes aizies. Tāpēc arī tik daudzi aizbrauc.

Tai pašā laikā valsts mežu liegumos taisa poligonus, iepērk tankus un lietotus ieročus – cītīgi gatavojamies kaut kādiem uzbrukumiem. Jā, cilvēku drošība laukos jau kļuvusi par valstiski risināmu problēmu, taču viens gan ir skaidrs – situācija kļūst arvien sliktāka. Padomju laikos katrā pagastā bija savs iecirkņa inspektors, uz vietas ļoti spēcīga dežurdaļa, kura varēja momentā reaģēt un pusstundas laikā jau nokļūt notikuma vietā. Uzreiz tika pacelta operatīvā grupa, izmeklētājs, kriminālizmeklēšanas inspektors, autoinspektors. Ja toreiz bieži vien uzreiz varēja atklāt noziedzniekus, tad tagad policija ar niecīgo darbinieku skaitu pat gribēdama nevar nosegt visu teritoriju un atklāt noziegumu “uz karstām pēdām”. Mūsdienās bieži vien vienīgais, ko policija var izdarīt, ir aizbraukt un konstatēt faktu. Ja ļoti paveicas un noziedznieki atstājuši svarīgus pierādījumus, iespējams arī noķert vainīgos. Es ļoti ceru, ka lielie kungi tomēr sadzirdēs par šo problēmu un radīs atbilstošu risinājumu. Cik ilgi visu optimizēsim un koncentrēsim? No šīs koncentrācijas diemžēl nekas labs nav gaidāms – to jau mēs ļoti labi varam vērot ikdienā.

Lauki ir viena no drošākajām vidēm

SERGEJS MAKSIMOVS, Viļakas novada domes priekšsēdētājs

Iedzīvotājiem nevajadzētu uztraukties par drošību laukos, taču tai pat laikā arī nebūtu jābūt bezatbildīgiem. Manuprāt, lielu uztraukumu iedzīvotājos rada masu mediji, pārpludinot informatīvo telpu ar negatīvām un kriminālām ziņām. Taupot valsts pārvaldes līdzekļus, arī iekšlietu sistēmā notiek reformas un darbinieku štatu samazināšana. Tas lielā mērā skāris arī Viļakas novadu. Mēs jau sen esam aizmirsuši par iecirkņa pilnvarotajiem, tautā sauktajiem *učestkovajiem*. Katram pagastam atsevišķi teritorijai tika nozīmēts policijas darbinieks. Pirms dažiem gadiem tas tika aizstāts ar Viļakas iecirkņa diennakts dežūru. Turpinot samazināties darbinieku skaitam Balvu iecirknī, Viļakas policijas darbinieki uzsāka pildīt policijas uzdevumus visā Balvu iecirknī, kurā ietilpst Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi.

Šobrīd nevajadzētu uztraukties par policijas operatīvo reaģēšanu uz izsaukumiem krīzes gadījumos, bet policijas darbiniekiem pietrūkst laika veikt preventīvu darbu. Balvu policijas

iecirtnim ir viens no labākajiem noziegumu atklāšanas rādītājiem Latgalē un Latvijā. Retāki policijas patruļi izbraukumi, iespējams, radījuši iedzīvotājos, kuriem ir nosliece uz prettiesiskām darbībām, nesasniedzamības sajūtu. Jāpiebilst, ka sabiedrībā vairojies iedzīvotāju skaits ar garīgu rakstura traucējumiem, kuru prettiesiskas darbības motīvi ir loģiski neizskaidrojami. Par šo situāciju nesen notikušajā seminārā runājām gan ar Viļakas policijas darbiniekiem, gan ar Balvu iecirkņa vadību, Latgales pārvaldes vadību un ar drošības policiju. Šobrīd panākta vienošanās, ka katra struktūra pieliks vislielākās pūles, lai labotu šo situāciju un nodrošinātu iedzīvotāju drošību.

Viļakas novada pašvaldībai tiekoties ar Latgales policijas pārvaldi, tika panāktas vienošanās par sadarbības principiem gan ar pašvaldību, gan pašvaldības policijas izveidē.

Viens no argumentiem policijas darbinieku samazināšanai bija tas, ka policijas darbs tiek modernizēts, padarīts daudz mobilāks.

Pašvaldības teritorijas un autoceļi tiek aprīkoti ar video novērošanu un citiem speciāliem līdzekļiem, kas palīdz nodrošināt sabiedrisko kārtību.

Kā arguments tiek minēts arī valsts robezsardzes darbība, kas darbojas vienā Iekšlietu sistēmā. Esam pateicīgi valsts robezsardzei, ka viņi pierobežā uztur sabiedrisko kārtību.

Taču arī iedzīvotājiem pašiem būtu jābūt uzmanīgiem un atbildīgiem par savu īpašumu drošību – pirms gulētiešanas jāaizslēdz durvis, jāierīko apgaismojums pie mājas, jo īpaši tagad, kad pieejami prožektoru ar fotosensoru, kas ieslēdzas brīdī, kad kāds tuvojas. Būtu jāpiedomā par Latgalē plaši pielietojamās durvju aizslēgšanas ar pieslietu slotu. Šī *atslēga* ir efektīva, bet tikai attiecībā pret ricībaspējīgām personām. Diemžēl tā nedarbojas pret personām ar garīgiem traucējumiem un nepilngadīgām personām. Manuprāt, Latvijā un Latgalē, tai skaitā lauku teritorijā, ir viena no drošākajām vidēm iedzīvotājiem.

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai dzīvojot laukos, var justies droši?

ja zvana uz 112, palīdzība būs - 5.3%

tagad katrs pats sev sargs - 5.3%

kamēr palīdzība atbrauks, gais būs klāt - 21.1%

uz drošības strukturām ir jāpajaujas - 0%

mani tas neinteresē - 68.4%

Balsis kopā: 57

Vasaras sezonu noslēdz ar Ģimeņu futbola dienu

Sestdien Balvu Valsts ģimnāzijas stadionā pulcējās lieli un mazi, lai vasaras sezonas noslēgumu pavadītu sportiskā gaisotnē. Aptaujātie sportisti bija vienprātīgi, ka šobrīd aktuālākais jautājums ir Balvu stadiona rekonstrukcijas darbi.

Plānots, ka stadionu pēc būvdarbiem svinīgi atklās jau nākamā gada jūnijā. Lai arī tas ir sen gaidīts notikums, diskusijas par to kļūst arvien spraigākas. Ne velti treneris un Balvu novada domes deputāts Jānis Zakariņš pēc 12. oktobra domes sēdes uzsvēra, ka sportisti ir nemierīgi ar esošo projektu. Arī Sporta centra vadītājs Edgars Kaļva Ģimeņu futbola dienā neslēpa bažas par stadiona nākotni. Viņaprāt, daudzas lietas mūsu valstī nav līdz galam pārdomātas: "Uzskatu, ka stadionā nepieciešamas tribīnes ar jumtu, kas ir ļoti svarīgi. Otrkārt, cilvēku paliek mazāk vai vairāk, tomēr ģērbtuvēm un inventāra telpām jābūt atbilstošām mūsdienu prasībām. Ja ģērbtuvēs ir, piemēram, 17 vai 20 kvadrātmetrus lielas, tad tas ir stipri par maz. Stadionus nebūvē katru gadu..." Taujājts, vai deputāti uzklausīs futbolistu vēlmes, E. Kaļva atgādināja, ka tās nav tikai futbolistu, bet dažādu sporta veida speciālistu prasības. "Vienreiz ir jāsaņem, jāsapurinās un jāizdara viss iespējami labāk. Stadions nedrīkst strādāt tikai pāris mēnešus gadā, tāpēc jādomā arī par profesionālu apgaismojumu," viņš piebilda. Ģimeņu futbola dienā aktīvi startēja arī Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs. Viņš paskaidroja, ka risinājums tiek meklēts: "Papildināsim un pamainīsim projekta virzību. Šis jautājums nav nolikts malīnā."

Galvenais tiesnesis. Balvu Sporta centra treneris Ingus Zaharāns priecējās, ka Ģimeņu futbola diena Balvos notiek jau vairākus gadus. Viņš, tāpat kā pārējie futbola spēles mīļotāji,

uzsvēra, ka sportisti ar nepacietību gaida stadiona pārbūves darbu rezultātu.

Nākamgad startēs. Balvu luterāņu draudzes mācītājs Mārtiņš Vaickovskis kopā ar bērniem turēja ikšķi par četrgadīgā Eduarda sportiskajām veiksmēm. "Nākamgad, kad bērni paaugsies, Ģimeņu dienā piedalīsimies jau kuplākā skaitā," solīja mācītājs.

Startē komandās. Visi sportisti vilka lozes, lai sadalītos četrās komandās. Par to kapteiņiem izvēlējās četrus pieaugušos: Aigaru Pušpuru, Aigaru Noviku, Jurgī Vilciņu un Jāni Gaili. Lai arī Jānis oponentēja, ka pulkvedis nevar būt kapteinis, savus pienākumus viņš pildīja godam. Viņa vadītā "Sarkanā komanda" jau pirms sacensībām izdomāja saukli: "Kopā mēs varam!" Un varēja arī...

"Dzeltenie". Šo komandu veiksmīgi vadīja Aigars Noviks.

Traucē zaķa čības. Astoņgadīgajai Keitai Zaharānei vienā no mēģinājumiem, sitot bumbu vārtos, paslidēja kāja. "Pie visa vainīgas zaķa čības," sprieda meitenīte.

Varēja labāk. Bumbas žonglēšanas jeb "Kurš vairāk" pārbaudījumā nepārspēts palika kapteinis jeb pulkvedis Jānis Gailis. Viņš katrā no diviem mēģinājumiem spēja bumbu uzsist jeb driblēt 50 reizes. Savukārt Balvu Profesionālās un vispārīgizglītojošās vidusskolas 8. klases audzēknis Dāvis Pužulis (foto) sprieda, ka viņa rezultāts varēja būt labāks. "Jātrenējas," secināja puisis.

Kapteiņu ciņa. Komandu kapteiņiem nācās vilkt vienu otru. Foto - cinās divi Aigari (Noviks un Pušpurs). Tiesa, pārliecinošu uzvaru kapteiņu ciņā izcīnīja Jurgis Vilciņš.

Veido makaronu krelles. Jurgis Vilciņš neslēpa, ka futbolu spēlēt ir vieglāk, nekā veidot makaronu krelles: "Tas ir līdzīgi kā raidījumā "Lauku sēta", kur šķiro pupiņas. It kā nekas nav sarežģīts, tomēr nav tik viegli trāpīt mazā caurumā. Šādi pasākumi saliedē gan bērnus, gan vecākus, gan trenerus." Spriežot par stadiona būvniecības darbiem, Jurgis uzsvēra, ka noteikti jābūt tribīnēm ar jumtu, skrejceļiem un apgaismojumam. "Piemēram, ģimnāzijas stadionā apgaismojuma nav, un tas nozīmē, ka āra treniņi ir ierobežoti. Varam trenēties maksimāli līdz pulksten 18."

Roku rokā. "Zilā komanda" veiksmīgi pievarēja pārbaudījumu "Roku rokā", kurā visai komandai bija jāizlien cauri trīs dažāda izmēra riņķiem.

"Ai, Jēzus, Jēzus!" Diāna Tabore, pārvarot piepūšamo atrakciju, nepārtraukti atkātoja: "Ai, Jēzus, Jēzus!" Lūgta atklāt, vai tas palīdzēja, Diāna atklāja, ka viegli nebija.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Jauniešu iniciatīvu centrs svin jubileju

Dinamīts *spridzina* Balvos

Aizvadītajā piektdienā Balvu Bērnu un jauniešu centrs vairāk atgādināja bišu stropu, kas zūmēja no bērnu un sabraukūšo ciemiņu sajūsminātajām balsīm, jo šeit, iesaistoties aizraujošās spēlēs un atrakcijās, svinēja multifunkcionālā jauniešu iniciatīvu centra "Dinamīts" viena gada jubileju.

Balvu Bērnu un jauniešu centra jaunatnes lietu speciālistes AGNESE PUĻČA un GUNITA PROKOFJEVA stāsta, ka jauniešu iniciatīvu centra "Dinamīts", kas pirms gada dibināts BBJC paspārnē, nosaukums radies nejauši: "Sākumā domājām nosaukt to kādā tautiskā vārdā, piemēram, "Ūsiņš", bet tad nejauši kādam paspruka vārds "Dinamīts", un palikām pie šī nosaukuma. Domāju, ka tas tiešām ir atbilstošs, jo idejas jauniešiem burtiski *sprāgst*." G.Prokofjeva priecājas, ka "Dinamīta" dalībnieki aktīvi iesaistījās dzimšanas dienas ballītes organizēšanā, neraugoties uz aizņemtību skolā: "Visu izdomāja viņi paši."

Atklājot pasākumu, aktīvā "Dinamīts" un BBJC skatuves pulciņa dalībniece KRISTA MAČA pastāstīja ciemiņiem, ka dzimšanas dienas svinības savu nosaukumu "Bolwen Dynamite Fest" ieguvušas, apvienojot seno Balvu pilsētas un iniciatīvu centra nosaukumus, kā arī pievienojot tam starptautiski pazīstama svētku apzīmējuma 'festivāls' saīsinājumu. Lielākai jautrībai, sniedzot iespēju radoši izpausties arī ciemiņiem, pasākumam balvenieši izdomāja *dreskodu* "Balck in hat" jeb "Melnā un cepurēs".

Pēc savstarpējas iepazīšanās ar viesiem no Viļakas jauniešu iniciatīvu centra, Alūksnes un Gulbenes jauniešu iniciatīvu centriem, kā arī īpašajiem ciemiņiem – jauniešiem no vairākām Igaunijas pašvaldībām - un dāvanu saņemšanas jubilāri aicināja visus iesaistīties īpašās orientēšanās sacensībās jauniešu centra telpās, kā arī daudzveidīgās veiklības un atjautības atrakcijās ārpus tām. Vēlāk, iestiprinājušies ar zupu, vārītu uz ugunsķura, svinību dalībnieki izmēģināja Balvu jauniešu iecienītākās spēles "Ar mēli pa dēli", "Vai esi gudrāks par Dinamītu?", grupu jogā un citās aktivitātēs.

11-klasniece, "Dinamīta" dalībniece DĀRIJA SEMJONOVA aktīvi piedalījās svinību plānošanā un vadīšanā, kopā ar citiem jauniešiem nolēmjot sarīkot īstu, jautru festivālu. Jauniešu centrā Dārija pavada gandrīz katru pēcpusdienu, jo viņai nepatīk visu laiku sēdēt mājās: "Tas nav forši – sēdēt mājās un skatīties televizoru. Labāk atnāku šeit kaut ko padarīt, pastrādāt brīvprātīgo darbu."

Alūksnes Bērnu un jauniešu multifunkcionālā centra "Pagalms" jauniešu lietu speciālistei EVIJAI EGLĪTEI šī nebija pirmā cemošanās Balvos, jo abus jauniešu centrus vieno dalība projektā "Help!", kura galvenais uzdevums ir izstrādāt jauniešu politiku novados. Alūksnieši gavīļniekiem dāvināja gardu kliņģeri, greznotu ar baloniem. "Viņi vēl ir tādi mazuliši. Novēlam viņiem augt!" vēlēja "Pagalma" vecākie *brāļi un māsas*, kuri kopā darbojas jau piecus gadus.

Savukārt kultūras un jaunatnes darbiniece MARI DIES VANASALE no Rongu un Paluperas pašvaldībām Igaunijā atklāja, ka pirmā sadarbība Eiroreģiona projekta ietvaros izveidojās ar Viļakas jauniešu iniciatīvu centru: "Pateicoties Madarai Jeromānei, iepazīnāties arī ar Balvu jauniešiem, tādēļ labprāt izmantojām šo izdevību atbraukt uz šejieni." Mari neslēpa, ka ļoti iepatīkās BBJC telpas, jo tās ir plašas un skaistas. Savukārt jauniešiem šeit ir neparasti daudz iespēju iesaistīties daudzveidīgos interešu pulciņos. "Mūsu centrā, atšķirībā no Balviem, piemēram, nav pieejamas aktivitātes bērniem ar īpašām vajadzībām. Tā mums būs viela pārdomām," pārliecināta igauņiete. Viņa pastāstīja, ka, apskatot pilsētu un vietējo muzeju, par Balviem palicis ļoti patīkams iespaids: "Pilsēta ir ļoti tīra. Jums ir ļoti skaistas baznīcas, sevišķi pareizticīgo baznīca." Arī 15-gadīgais AĻČIS no Igaunijas Latvijā bijis iepriekš: "Pirms diviem gadiem piedalījās florbola sacensībās Apē. Latvija ir ļoti skaista," atzina sportiskais jauniešs.

14 - gadīgās gulbenietes EVITAS GUSĀRES, kura pirmo reizi viesojās Balvu Bērnu un jauniešu centrā, galvenais atzinums izrādījās, ka šeit dzīvo interesanti cilvēki. Tā kā Evita agrāk bija cemojusies Balvu Valsts ģimnāzijā, dzimšanas dienas ballītē viņa ar prieku satika vecus draugus un izbaudīja svētku atmosfēru. Arī pati Evita aktīvi iesaistās sava jauniešu centra aktivitātēs, īpaši viņu aizrauj dejojšana un mūzika. Savukārt "Dinamīta" dzimšanas dienā Evita cerēja iegūt jaunus draugus un lieliski pavadīt laiku interesantā kompānijā.

Jautri nosvinējuši savu pirmo dzimšanas dienu, "Dinamīta" dalībnieki apņēmies padarīt jauniešu dzīvi Balvos vēl interesantāku. Savukārt G.Prokofjeva aicina ikvienu jauno

Foto - I.Tušinska

Draugi no Viļakas. Pasniedzot dāvanu – erudīcijas spēli "I know" (es zinu), Viļakas jauniešu iniciatīvu centra vadītāja Madara Jeromāne atklāja, ka sadarbība ar Balvu, Gulbenes, Alūksnes un igauņu jauniešiem aizsākās pirms aptuveni pieciem gadiem, realizējot Eiroreģiona projektu, un turpinās joprojām: "Kopīgi svinam dzimšanas dienas un organizējam sadraudzības pasākumus. Kopā piedalāmies projektā "Help!", viens no otra mācāmies. Man ir liels prieks, ka atkal esam tikušies," vēlot vēl vairāk uzlabot centra darbību, kā arī jaunas idejas un daudz darboties gribušu jauniešu, teica Madara.

Foto - I.Tušinska

Vajag mazliet izkustēties. 19-gadīgais Eiropas brīvprātīgais Elia no Venēcijas Itālijā, kurš nākamos deviņus mēnešus pavadīs Alūksnē, vislabprātāk iesaistījās sportiskajās aktivitātēs, demonstrējot savu māku mest bumbu basketbola grozā. Pūsis neslēpa, ka Latviju brīvprātīgajam darbam izvēlēties, jo mūsu valsts tik ļoti atšķiras no viņa dzimtenes. Pirmais, kas viņam iepatīkās, ierodoties Alūksnē, bija nedaudz mežonīgās dabas skaistums. "Te gan ir nedaudz vēsi," piebilda karstasinīgais itālis.

Foto - I.Tušinska

Dzimšanas dienas dāvanas. Igaņu ciemiņi bija atveduši dāvanas ne tikai iniciatīvu centra "Dinamīts" jauniešiem, bet vienu no tām jaunatnes darbiniece Mari dies Vanasale pasniedza arī Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra vadītājai Madarai Jeromānei, ar kuru igauņiem izveidojusies cieša sadarbība.

balvenietei izmantot iespēju pievienoties "Dinamītam": "Vajag tikai atvērt durvis un painteresēties, kas šeit notiek! Pie mums laipni gaidīts ikviens jauniešs!"

Īsumā

Izbauda dzejas mirkļus

6.oktobra pēcpusdienā Viļakas Valsts ģimnāzijas audzēkņi pulcējās skolas Aktu zālē uz īpašu Dzejas dienu izskaņai veltītu pasākumu. Ar dzejas, dziesmas un mūzikas palīdzību jaunieši mācījās ieklausīties ne tikai viens otrā, bet arī paši sevi. Dzejas pēcpusdienā bija iespēja dzirdēt gan mūsdienu, gan klasisko dzeju sešās valodās – latviešu, latgaliešu, angļu, vācu, krievu un franču. Klātesošie ar sajūsmu atklāja arī savu skolasbiedru muzikālos talantus.

Viduču skolēni ne tikai mācās

Viduču pamatskolā mācību gads iesākās ar jauna rotaļu laukuma atklāšanu skolas pagalmā, jauku Balvu peldbaseina apmeklējumu un jaunu iespēju zēniem piedalīties vīrišķīgās nodarbēs, trešdienu pēcpusdienās iesaistoties Jaunsardzes kustībā.

2.oktobris iesākās ar Skolotāju dienas pasākumu, ko sagatavoja devītās klases skolēni. Šogad skolotājus aicināja pakavēties bērniības atmiņās, atcerēties rotaļas mājas pagalmā, spēles kopā ar draugiem un vēlreiz pamēģināt izlekt *klasītes*, atbildot uz āķīgiem atjautības jautājumiem. Kā krāsaini sveiciens skolotāju rokās sagūla rudenīgās asteru un miķelišu dzirkstis, bet skolotāju lomas mācību stundā šajā dienā spēlēja devītklasnieki secinot, ka pedagoga darbs, lai arī radošs un interesants, ir ļoti atbildīgs.

Godam nosvinēta arī skolas 108. dzimšanas diena, kad, sadevušies rokās, skolas saime samīļoja savu skolas ēku, bet vēlāk piedalījās rotaļās un dziedāja dziesmas.

Kā vienmēr, neizpalika Miķeļdienas tirdziņš, kurā lielāki un mazāki tirgoties gribētāji cēla uz letēm gan ābolkūkas un medu pīrāgus, gan picas un pildītas vafeles. Netrūka ne gardu *riekstiņu*, ne *sēniņu*, ne *kēksiņu*, ne siera standziņu.

5.oktobrī devītās klases skolēni devās uz Medņevas bērnu dārzu, lai kopā ar mazajiem draugiem rotaļātos, dziedātu un jautri pavadītu laiku. Kopā ar mazuļiem skolēni zīmēja un krāsoja Vinnija Pūka draugus, brauca ar rotaļu mašīnām, vizinot lelles, bet šķīrās ar solījumiem tikties vēlreiz.

Rudens ekskursijā Viduču pamatskolas skolēni devās uz Rīgas Motormuzeju, kur izzināja mašīnbūves vēstures mirkļus, izvizinājās kopā ar Reini Nitišu un pabija 80.gadu kolhoznieku kāzās. Savukārt ugunsdzēsības muzejā bērni iepazīna, kāds bija ugunsdzēsēju aprīkojums senos laikos, kad auto vietā ūdens mucu vilka zirgs, izmēģināja ugunsdzēsēju šļūteni darbībā, pielaiķoja glābēju tērpu un uzzināja vēl daudz cilvēka drošībai vajadzīgu un svarīgu lietu, noskatoties filmiņu par ugunsdrošību.

Ar vislielāko aizrautību vecāko klašu skolēni piedalījās Kvesta spēlēs "Escaperoom", kur komandām vajadzēja vienas stundas laikā izlauzties no telpām, izpildot dažādus prāta un loģiskās domāšanas, vērtīguma un koncentrēšanas uzdevumus. Pēc aizraujošās ekskursijas arī mājupceļš nenogurdināja – bērni dziedāja, spēlēja spēles un dalījās iespaidos par piedzīvoto.

Žiguros sacenšas daiļrunātāji

4.oktobrī Žiguru kultūras namā notika daiļrunātāju konkurss, ko šogad veltīja dzejnieka Jāzepa Osmaņa 85 gadu jubilejai. Konkurssā piedalījās 13 dalībnieki. Dzejoļus lasīja Annika Meijere, Līga Kalniņa, Rebeka Kaļāne, Mija Ludikova, Martins Vrubļevskis, Aļina Šaicāne un Emīls Pavlovs no pirmsskolas izglītības iestādes "Lācītis". Ne mazāk izteiksmīgi dzejas vārsmas skandēja arī Žiguru pamatskolas sākumklašu audzēkņi Eliza Slišāne, Kamrons Maliks, Marija Gardere, Rinalds Slišāns, Eliza Pužule un Milans Maliks. Ar skanīgām dziesmām konkursa dalībniekus sveica Žiguru kultūras nama bērnu vokālais ansamblis "Čiekuriņi". Žūrijai, kurā piedalījās Viļakas novada Izglītības pārvaldes metodiķe, lietvede Ginta Locāne, Žiguru pamatskolas direktore, latviešu valodas un literatūras skolotāja Sanita Orlovska un Viļakas pamatskolas skolotāja Ija Krilova, nebija viegli sadalīt nominācijas, jo visi bērni bija pacentušies. Balvā katrs daiļrunātājs saņēma diplomu, saldumu un grāmatiņu.

Piešķir privilēģijas..., tostarp brīvi pārvietoties Balvu novadā

Edgars Gabranovs

Nereti tautā dēvēto melno piektdienu grāmatmiļi droši var saukt par izdevušos. Kā nu ne, ja 13.oktobrī mūspusē ciemojās astoņi rakstnieki, turklāt katrs profesionālis savā sfērā jeb nozarē. Šķiet, arī rakstniekiem Grāmatu svētki paliks ilgi atmiņā, jo viņi saņēma dažādas privilēģijas, piemēram, guvernantes (dāmas, kuras pavadīja rakstniekus visu dienu), brīvpusdienas, pat iespēju brīvi pārvietoties Balvu novadā.

Kas pamodās Rutā?

Nopietni runājot, katram rakstniekam neizpalika arī uzdevumi. Piemēram, Dacei Viģantei uzticēja cilvēkiem mācīt saprast vienu otru; Vilim Seleckim – popularizēt labās vēstis un nodot uzkrāto informāciju par vēsturi ikvienam interesentam; Gabrielai Cīrulei – rakstīt humoristiskus stāstus par nopietnām problēmām; Ilgai Raščevskai – stāstīt par sabiedrībā sistajiem tiešā un netiešā nozīmē; Zanei Raičenokai-Raišonokai – turpināt būt otu un krāsu pavēlniecei utt. Balvu Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Cibule atklāja, ka pēc Grāmatu dienas oficiālās atklāšanas Balvu muižā jūtas fantastiski: “Esot muižnieces tērpā, manī *pamodās* muižniece. Lepojos arī ar savu muižkungu, kurš pērn bibliotēkā izņēma un izlasīja 55, bet šogad – jau 43 grāmatas. Laiks brīnišķīgs, autori – brīnišķīgi, ko vēl var vēlēties?” Lūgta atklāt lasītāres recepti, R.Cibule zināja teikt, ka jaunākā paaudze ļoti mīl grāmatas. “Vēlēšanās komunicēt ar grāmatu pazūd kaut kur pusaudžu gados. Kā to nepazaudēt? Uz šo jautājumu mēs vienmēr meklējam un meklēsim atbildes. Viena no tām ir Grāmatu diena, kad rakstnieki ir pietuvināti saviem lasītājiem. Tā, iespējams, ir provokatīva metode, kad autorus pietuvinām auditorijai, tomēr katra šāda maza reizīte, es ceru un ticu, iekrīt lasītāju sirdīs,” paskaidroja direktore. Viņa nenoliedz, ka mūsdienās ir grūti orientēties, kādi ir jaunie autori, par ko viņi raksta: “Lūk, šī ir arī tā reize, kad mēs varam vismaz kaut ko iepazīt...”

Kur putni nedzied, kur puķes nezied

Pēc Grāmatu svētku atklāšanas rakstnieki devās ciemos pie saviem lasītājiem, turklāt uz dažādām iestādēm, pat pagastiem un novadiem. Visātrāk uz pirmo tikšanos ar lasītājiem, šķiet, nokļuva rakstnieks, žurnālists, skolotājs un vēsturnieks Vilis Seleckis. Viņam no muižas bija jāpāriet tikai iela, lai nokļūtu viesmīlīgā Balvu Novada muzeja telpās. Klātesošie uzzināja, ka daudzu grāmatu un publikāciju autors par savu vislielāko nopelnu uzskata to, ka uzcēlis māju, izveidojis dārzu, izaudzi-

nājis dēlu un divas meitas. Laikmetu maiņā piedzīvotais, spožas varas gaites un trūcīgos mitekļos vērotais, kā arī paša iegūtie *zilumi* V.Seleckim šķiet bagātība, ko nav iespējams paturēt tikai sev: “Manā uzmanības centrā ir vēsture. Piedzīvots ir Atmosdas laiks. Piedalījos dažādos valsts veidošanas procesos, tāpēc esmu gatavs uzklaut kritiku, ko nepareizi izdarījām tajos laikos. Viennozīmīgi kļūdas bija, tomēr šo to paveicām un tagad varam dzīvot neatkarīgā valstī. Savās grāmatās cenšos ieskatīties vēstures likločos. Pirmais darbiņš bija ar nelielu kriminālievirzi par neseno pagātņi – čekas lietām. Būdam Augstākajā padomē, vadīju komisiju, kas 1991.gada 24.augustā iegāja varenajā čekas namā, kur priekšā bija visa lielā čekas priekšniecība. Rokas paceltas nebija, tomēr varenais monstros kapitulēja. Tur *smēlos* informāciju, kas kļuva par pamatu grāmatas tapšanai, kā viens čekists jūtas šajos laikos. “Zvaigzne ABC” grāmatu izdeva, un tas iedvesmoja turpināt literāro darbu,” viņš atklāja. Tāpat rakstnieks pastāstīja par nākotnes plāniem pavēstot, ka ļoti cer uzrakstīt disidenta Inta Cāliša, kurš piedzīvojis padomju varas *jaukumus*, tostarp izsūtījumu, autobiogrāfiju: “Pagaidām par viņa pieredzēto lāģeros un cietumos esmu uzrakstījis dokumentālu stāstā.” V.Seleckis lasītājiem izstāstīja dažu grāmatu sižetus, kā arī atzina, ka savās grāmatās balstās uz vēsturiskiem faktiem, kā arī šo to izdomā, lai sižets interesantāks. Viņš atgādināja, ka Kolimā, kur nedzied putni un nezied puķes, pabijis arī I.Cālītis: “Zīmīgi, ka savulaik Kolimu pārvaldīja padomju varas aktīvis, latvietis Eduards Bērziņš. Viņš tur bija cars un pavēlnieks. Kādu algu saņēma? Lodi pierē...” Ne mazāk biedējošs bija rakstnieka stāsts par necilvēcīgiem apstākļiem Kolimā, kur 12 mēnešus ir ziema un pārējā laikā – vasara. “Par ko saņņoja Ints Cālītis? Par rupjmaizi. Viņš pastāstīja, ka Kolimā svētki bijuši divreiz. Katru rītu brigadieris gāja pa baraku un ieslodzītajiem izstieptā rokā ielika maizi. Kādā rītā Ints pamanīja, ka blakus guļošais nekustas un neatsaucas. Cilvēks bija miris. Ints izmantoja šo situāciju, pastiepjot roku divreiz, tādējādi saņemot otru porciju maizes. Tikpat priecīga diena bijusi, kad Ints iemainīja mēteļi pret diviem maizes kukuļiem. Tiesa, vienu viņš atdeva tautiešiem, kuri viņam regulāri palīdzēja.”

Viss sākas ar grāmatu

V.Seleckis jautāts, kā vērtē pašreizējo situāciju Latvijā, atzina, ka mēs nedrīkstam visā vainot politiķus: “Pirmkārt, mēs paši tos politiķus radām, mēs paši par viņiem balsojam. Otrkārt, mums jābūt daudz prasīgākiem pret viņiem arī pēc vēlēšanām. Nedrīkst domāt, ka ar ievēlēšanu viss ir beidzies. Treškārt, katram jāmeģina darīt to darbu, kas vislabāk veicas, tostarp saprast, ka neviens mums nepalīdzēs. Galvenais, ka mums ir brīvība, kas nebija padomju laikos.” Rakstnieks ir pārliecināts, ka Grāmatu svētki ir ļoti nepieciešami mūsdienu sabiedrībā. “Ar grāmatu jau viss arī sākas. Visa pamatā ir rakstītais vārds. Arī, piemēram, mūzikā, jo Raimonda Paula dziesmu pamatā ir Jāņa Petersa,

Vilis Seleckis. Daudzo viņa grāmatu sižeti šķiet ļoti reālistiski. Pats autors atzīst, ka visgrūtāk ir apvienot dokumentālu stāstu ar fikciju. Taujāts, kā pārvar slinkumu, lai sēstos pie rakstāmgalda, Vilis atjokoja, ka labāk dodas dārzā ābolus palasīt, nevis rakstīt, jo tā prasa pamatīgu koncentrēšanos. Lūgts ieteikt, ar kuru grāmatu sākt iepazīt viņa daiļradi tiem, kuri nav lasījuši nevienu V.Selecka grāmatu, autors viennozīmīgi teica: “Sārta asins baltā sniegā”. Varu galvot, tā jūs aizraus. Sekosiet līdz un lasīsiet! Tāpat “Memoranda mednieki” ir pietiekami ass sižets.”

Leona Brieža un citu autoru liriskā dzeja. Tāpat pat visniecīgāko filmiņu, kuras internetā skatās mazbērni, piemēram, par lācīti un Mašu pamatā ir literārs darbs. Arī populārās filmas “Cilvēkbērns” sākums meklējams grāmatā, atgādināja vēsturnieks. Lūgts atklāt recepti, kā bērniem mudināt lasīt, V.Seleckis atzina, ka tas šobrīd ir viens no aktuālākajiem jautājumiem: “Protams, viss sākas ģimenē. Bērni taču vēro un redz, kā vecāki izturas pret grāmatu. Tāpat svarīgi, vai vecāki palasa bērniem pasakas, parāda krāsainas grāmatas utt. Tas prasa zināmas pūles un ir jāpacenšas.”

Iepazīstina ar putnu valstību

Artūrs Ločmelis

Stacijas pamatskolā un Balvu pamatskolā ciemojās ornitologs JĀNIS BRIKMANIS jeb, kā viņu miļi dēvē, Putnu Jānis, kura mūža lielākā aizraušanās ir putnu pētīšana.

J.Brikmanis ir vairāku grāmatu autors, tostarp Latvijas mazākajiem putniem un zvēriem veltītajai un ar ilustratīvajiem materiāliem papildinātajai grāmatai “Mazākie klasē. Latvijas mazie zvēri un putni”, ar ko pazīstamais putnu pētnieks klātesošos iepazīstināja plašāk. Izrādās, mazākais putns Latvijā ir zeltgalvīte, kas sver tikai 5 – 7 gramus, bet mazākais putns pasaulē – kolibri, kuri vidēji ir tikai 7,5 centimetrus lieli. Klātesošie uzzināja arī tādu interesantu faktu, ka, piemēram, rubeņi, meža un lauku irbes ziemā nakšņo, ierakušies sniegā. Savukārt vislielāko interesi bērnos raisīja dažādu istu putnu izbāžņu – vanaga, vārnas, rubeņa, krauņa, rubeņa un citu putnu – demonstrēšana. Netrūka arī jautājumu. Šķiet, viens no interesantākajiem bija, kāpēc putni vispār lido? J.Brikmanis skaidroja, ka viss sākas ar to, ka putnu priekštečiem bija jābēg, lai nekļūtu par medījuma upuriem. “Putni var apdzīvot visu pasauli. Katru gadu uz Latviju atlido un no mūsu valsts aizlido apmēram 200 putnu sugas,” pastāstīja ornitologs.

Jāpiebilst, ka J.Brikmanis allaž ir gaidīts viesis skolās. Ornitologs ne tikai vairāk nekā 30 gadus vadījis radio un televīzijas raidījumus par dabu, ceļojumiem un putniem, bet savulaik bijis arī Latvijas izlases klinšu kāpējs, kalnu slēpotājs un pētniecības un lekciju nolūkos apmeklējis vairākas valstis. Ornitologs bijis daudzviet Eiropā, trīs reizes Indijā, arī Paragvajā, Kanādā un

Ēģiptē, kur pie Sarkanās jūras redzējis Latvijā sastopamās cielaviņas, kas tur pārzīvo. “Mans lielākais piedzīvojums bija, kad savulaik pētniecības nolūkos devos uz kādu neapdzīvotu salu Barenca jūrā. Sākotnēji bija plānots, ka tur pavadīšu trīs, četras dienas. Tomēr rezultātā viens pats uz salas pavadīju desmit dienas, jo lielo paisyumu un vētru rezultātā pie manis neviens nevarēja piekļūt. Līdzī gan bija kanna ar ūdeni un putraini, tādēļ paēdis biju,” atceras pieredzējušais ornitologs.

Jautāts, kā tapa grāmata “Mazākie klasē. Latvijas mazie zvēri un putni”, J.Brikmanis stāsta, ka bērni bieži jautā, kurš ir lielākais, stiprākais vai niknākais putns un zvērs. Tādēļ prātā ienāca doma, ka Latvijā un arī citviet pasaulē ir pavisam mazi putni un zvēriņi, par kuriem cilvēki zina salīdzinoši maz. Savukārt uz jautājumu, cik ļoti svarīgi viņam uzstāties bērnu priekšā un iepazīstināt viņus ar daudzveidīgo putnu valstību, J.Brikmanis pārliecināts, ka tā ir nenovērtējama pieredze. “Savulaik pats mācījos četrgadīgajā lauku skolā. Reiz kādā no mācību stundām skolotāja pastāstīja par senajām pilīm – kā to iedzīvotāji cīnījās un aizstāvēja savas mājas, lai arī tas nebija paredzēts mācību vielā. Tas man no mācību stundas lika ārā izlidot kā putniņam – sāku interesēties un lasīt par vēsturi. Tādēļ man ir ļoti liels prieks ciemoties Balvu novadā un aicinu ikvienu Stacijas un Balvu pamatskolas bērnu pateikt ‘paldies’ saviem vecākiem un vecvecākiem, kuri uztur latvisku garu Latvijas attālākajos novados. Kā pateicību Latvijas cīnītājiem par brīvību došos arī nolikt ziedus pie tā dēvētā Staņislava pieminekļa,” pēc ciemošanās Stacijas pamatskolā teica ornitologs J.Brikmanis.

Demonstrē putnu izbāžņus. J.Brikmanis ir pieredzējis lektors, kura interesantais stāstījums un uzskates materiālu demonstrēšana neatstāja vienaldzīgus arī klausītājus ne Stacijas, ne Balvu pamatskolā. Ornitologs ar auditorijas palīdzību demonstrēja arī lielāko putnu spārnu vēzienu pasaulē. Šis rekords pieder vētrasputnam, kura spārnu vēziens ir apmēram 3,5 metri. J.Brikmanis zināja teikt, ka savulaik dzīvojis putns, kuram bija pat 7 metrus liels spārnu vēziens.

Vai jūs zināt, kas ir attēlā redzamais putns?

Debija bērnu literatūrā

Ingrīda Zinkovska

Balvu pirmsskolas izglītības iestādē “Sienāzītis” Grāmatu svētkos ciemojās vairāku fantāzijas romānu autore LINDA NEMIERA, kurai iznākusi pirmā bērnu grāmata “Pūča un Pinčijas gaisa pils”. Kad sešgadīgie bija ņipri atbildējuši uz grāmatas autores jautājumiem, viņu izdancinājuši un, ko tur slēpt, visi kopā mazliet iztrakojušies, L.Nemiera atzina: “Uzreiz prieks rakstīt!”

Pirms tam bērnu un ciemiņu uzrunāja pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja Iveta Barinska. Grāmatu svētki Balvos ir vieni no viņas gaidītākajiem un mīļākajiem svētkiem gadā. “Tie ir balti un ar Lielo burtu, kad mēs satiekam jaukus cilvēkus un iemīlam viņus. Un viņi iemīl mūs. Viņi mums ir uzrakstījuši sienāziņu himnu, jaukus dzejoļus. Gribas, lai šie svētki paliek atmiņā, lai mēs aizvien vairāk iemīlam grāmatīņas, iemācāmies tās saudzēt, datorus noliekot uz kādu brīdi malā,” uzsvēra I.Barinska. Bērnu darza vadītāja atcerējās bērniņu, kad, ejot ciemos vienam pie otra dzimšanas dienā, lielākā, skaistākā un neapšaubāmi vērtīgākā dāvana bija grāmata. Tad kādu laiku tā tika piemirsta. Bērniem dāvināja mašīnas, lelles un vēl daudz ko citu. Pienācis laiks no jauna grāmatīņu icelt saulītē. Prieku

vadītājam sagādājis kāds mirklis pasākuma rītā, kad mazā Marta, ieradusies dārziņā, pavēstīja: “Mēs ar mammu nopirkām grāmatu!” “Lai šī diena skaista un izdevusies! Sviniet to no sirds!” viņa vēlēja bērniem un ciemiņiem.

Un svinēja arī! Zālē viens pēc otra ieradās grāmatas “Pūča un Pinčijas gaisa pils” tēli - divi jautrie pelēni Pūča un Pinčija, vārns, suns, kaķis... Viņi, kā arī pārējie bērni kopīgi dziedāja jestrās dziesmiņas, dejoja, sniedzot patiešām jauku koncertuzvedumu. Grāmatā “Pūča un Pinčijas gaisa pils” autore stāsta par diviem ņipriem pelēniem, kuri dodas jaunas alas meklējumos. Viņu ceļš ved cauri rudenīgajam dārzam, kurā mazajiem uzglūn briesmas un bīstami piedzīvojumi. Lai arī jaunā ala vilina ar visādiem labumiem, pelēni atklāj, ka nav nekā labāka par vecajām mājām... Uzvedums izskanēja ar Pinčijas dziedāto aizkustinošo dziesmu: “Manas acis platās tālu, tālu skatās, Latvija, tu māmiņa, nesu tevi sirsniņā!”

Rakstniece ar grāmatas tēliem. Linda Nemiera ar grāmatas “Pūča un Pinčijas gaisa pils” bērnu atveidotajiem tēliem.

Uzziņai: Lindai Nemierai iznākušas 8 grāmatas, pārsvarā viņa raksta pilsētas fantāzijas. Šogad sērijā iznāca trešā grāmata. Pirmās divas ir “Kaķa lāsts” un “Kaķis maisā”. Kaķāču sērija ir stāsts par jaunu dāmu, kuru sakož lapsa, pilnmēness naktīs viņa sāk pārvērsties par kaķi ar visām no tā izrietošajām sekām. Rakstniece atzīst, ka vairāk raksta izklaidei un ar humoru. L.Nemiera ir rīdziniece, studējusi ekonomiku, biznesu, ilgus gadus nostrādājusi mārketingā. Kopā ar vīru darbojas biznesā, ir divi bērni... “Rakstu kopš bērnības, no bērnības esmu arī liela lasītāja,” viņa saka.

Sirsnīgā māksliniece Zane

Ar bērnu grāmatu ilustratori ZANI RAIČENOKU-RAIŠONOKU Grāmatu svētkos tikās Balvu Mākslas skolas audzēkņi (Balvu Centrālajā bibliotēkā, starp citu, skatāma mākslinieces zīmējumu izstāde.) Viņa mākslas skolas audzēkņiem pastāstīja par to, kā sākusi zīmēt ilustrācijas bērnu grāmatām, kā arī vadīja radošo darbnīcu.

“Sevi par mākslinieci atļaujos saukt tikai pēdējos četrus gadus, pateicoties sadarbībai ar izdevniecību “Zvaigzne ABC”. Līdz tam no šī vārda kaut kā kautrējos, baidījos un uz sevi to neattiecināju,” mazajiem un lielajiem klausītājiem atklāja Zane. Sadarbībā ar izdevniecību piepildījies viņas bērnības sapnis - ilustrēt bērnu grāmatas. Pati Zane izdevniecībai sadarbību neuzdrošinājusies piedāvāt, jo tas šķitis neareāli. “Domāju, ka izdevniecībā noteikti vajag kādu paziņu, vajag, kā mēdz teikt, galus,” viņa smējās, bet viss notika vienkāršāk. Izdevniecība “Zvaigzne ABC” izsludināja jauno mākslinieku iesaukumu - gluži kā armijā, kurā bija daži noteikumi. Lai kļūtu par grāmatu ilustratoru, bija jāuzzīmē zīmējums, kura tēma ietverta vienā teikumā: “Emīls ar māsu dodas uz skolu, bet mājās bēdīgs paliek sunītis.” Otrs

uzdevums bija uz zīmēt vāku rūtīņu vai līniju burtnīcai, bet trešais – sagatavot savu portfolio, tas nozīmē, pastāstīt par sevi, ko esi darījis iepriekš. Zanei nebija portfolio, turklāt bija maz laika, lai visus trīs uzdevumus izpildītu noteiktajā termiņā. Taču iesaukumu pagarināja, un Zane prasīto paspēja izdarīt laikus. Iespējams, tā bija zīme no augšas, ka viņai lemts ilustrēt grāmatas.

Zanes mākslinieces karjera sākās ar ilustrācijām rakstniecei Evijas Gulbes grāmatai “Ece - Bece Ābece”. “Ar šo burvīgo rakstniecei man izveidojusies skaista sadarbība. Man pilnībā uzticējās, ļāva pilnu vaļu, un māksliniekam tas ir visforšākais,” radošās sadarbības noslēpumu ar grāmatas autori atklāja Zane. Savukārt ar rakstniecei Kristīni Neimani, kurai Zane ilustrējusi grāmatīņu “Ezītis, kam nebija kažociņa”, māksliniece nav pazīstama. Noslēpumaino grāmatas autori nav izdevies satikt pat izdevniecības Ziemassvētku ballē. Viņa vienkārši nav ieradusies! Zane zīmējusi ilustrācijas Mirdzas Tammas grāmatīņai “Sidraba egle”, kas ir ļoti skaists Ziemassvētku stāsts. Un tad vienā naktī Zane sapņoja, ka izdevniecības darbinieces steidzina viņu ātrāk iesniegt ilustrācijas, jo tuvojās darba nodošanas termiņš, bet viņai nekas nesanāk. Izdevniecības darbinieces zīmē pašas un

Radošās nodarbības. Zane (no labās) skolēniem vadīja radošās nodarbības, kurās bērni fantazēja par tēmu “Plokš! Un uzkrīt traips”. Jo vairāk traipu, jo foršāk.

viņām sanāk. Īsts murgarīgs! Uzmodusies Zane paņēma baltu papīra lapu, un vienas dienas laikā tapa stāsts, kam ilustrācijas, protams, zīmē viņa pati. “Tā viscaur būs mana grāmatīņa!” apliecina Zane. Par ko? Pagaidām tas ir noslēpums.

Teātra kafejnīca Tilžā

Kas ir komēdija – izklaide vai māksla?

Šis nedēļas nogalē Tilžā notiks Ziemeļlatgales amatierteātru radošā diena “Teātra kafejnīca “KOMĒDIJA””. Uz šo kafejnīcu aicināti visi Balvu, Viļakas, Rugāju, Baltinavas, Ludzas, Rēzeknes novadu amatierteātru režisori un aktieri. Būs interesanti, jo darbosies divi profesionāli pasniedzēji – režisori Edīte Siļķeņa un Ligita Smildziņa.

Pašmāju režisores Ineses Daukstes pieredze liecina, ka skatītāji daudzkārt izvēlas apmeklēt izklaidējošus pasākumus, un, ja iet uz teātri, tad priekšroku dod komēdijai. Arī amatierteātru režisori tās iestudē, jo tās grib spēlēt viss kolektīvs, savukārt aktieri caur skatītāju smiekliem un aplausiem saņem pozitīvas emocijas. Cilvēki taču saka, - dzīve jau tā pelēka, kādēļ būtu jāiestudē dramatisks darbs? Un arī komēdija – vai tas nav nopietns, nereti pat traģikomisks darbs? Kas tā īsti ir - izklaide vai māksla? Režisores Ineses Daukstes pārlicība: “Gribētos teikt, ka izklaide, bet atsevišķos gadījumos - arī māksla. Taču, vai esam pietiekoši zinoši un protam uz skatuves izdarīt to, kas skatītājiem liek ne tikai smieties, bet arī aizdomāties par ētiskām un estētiskām lietām, dzīves vērtībām, jūtu attiecībām? Šķiet, esam aizmirsuši, ka teātrim savs skatītājs ir arī jāaudzina un jāpiepilda, nevis tikai jāizklaidē. Bet ar zema līmeņa iestudējumiem savu skatītāju degradējam. Tāpēc ir jāmaks laikus apstāties, rast iespēju sevī kaut ko sakrāt, pilnveidoties un piepildīt, jo norunāt uz skatuves tikai tekstu nepietiek.”

Tāpēc teātra kafejnīcā Tilžā režisori pilnveidos zināšanas un prasmes komēdijas žanra iestudēšanā, savukārt aktieri apgūs jaunas prasmes aktiermākslā, jo spēlēt komēdiju nebūt nav viegli, kā varētu domāt. Bez tam šīs dienas programmu kuplinās arī divi amatierteātri. Viesosies Bejas amatierteātris ar R.Blaumaņa joku izrādi “Trīnes grēki” un Gaigalavas amatierteātris “Bykoviši” ar B.Jukņevičas komēdiju “Pilsētnieki”. Abas izrādes varēs noskatīties gan dalībnieki, gan skatītāji. Šajā dienā neizpaliks iepazīšanās, sarunas un pieredzes apmaiņa. Katrā ziņā diena solās būt radoša un atklāsmju pilna. Inese uzsver, ka nedrīkst teātri uztvert kā nenopietnu lietu. “Mēs paši sev esam izdarījuši lāča pakalpojumu amatierteātrus laukos padarot par teāteriem un kumēdiņu rādītājiem. Tāpēc pavērsim šo

priekšvara malu mazliet plašāk un paraudzīsimies uz sevi un sava kolektīva darbību savādāk, ļaujot skatītājam baudīt gan izklaidi, gan mākslu!” viņas secinājums.

Par ko raksta kaimiņos

"Bauskas Dzīve" pret Latviju

Eiropas Cilvēktiesību tiesa ierosinājusi lietu "SIA "Bauskas Dzīve" pret Latviju". Tās pamatā ir reģionālā laikraksta izdevēja sūdzība par to, ka Latvija ļauj pašvaldībām izdot savus laikrakstus, kuri imitē neatkarīgu presi. Mediju eksperti to sauc par izcilu signālu pašvaldībām, ka jābeidz kropļot tirgu, un tas skar vismaz 100 Latvijas vietvaras. "Taču "Bauskas Dzīve" cer, ka avīze sagaidīs vismaz spriedumu pirms bankrota, jo spriedums jāgaida vismaz trīs gadus.

"Bauskas Dzīve"

Paraksta ilgtermiņa sadarbības līgumu ar Teterevu fondu

11.oktobrī Valmieras integrētajā bibliotēkā septiņi Latvijas kopienu fondi ar saviem parakstiem apliecināja apņemšanos ar Borisa un Ināras Teterevu fonda atbalstu turpināt Kopienu filantropijas attīstības programmu, tādējādi apņemoties līdz 2022.gadam piesaistīt resursus vismaz pusotra miljona eiro apmērā 500 labdarības projektu īstenošanai 26 pašvaldībās. Vienošanās parakstīja ar nodibinājuma "Alūksnes un Apes novada fonds" valdes priekšsēdētāja Dzintra Zvejniece. Šis atbalsts pašmāju organizācijai dos iespēju ne vien mērķtiecīgāk strādāt, bet arī piesaistīt papildu līdzekļus kopienas attīstībai – projektu konkursiem, visdažādākajām iedzīvotāju iniciatīvām, bērnu un jauniešu, sirmgalvju un citu sabiedrības grupu atbalstam.

"Malienas Ziņas"

Valmierā veidos Jauniešu māju

Valmieras Mākslas skolas bijusī akmens ēka Mākslinieku ielā 2 pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal tiks apdzīvota. Sadarbībā ar Valmieras Jaunatnes centru "Vinda" tajā tiks veidota Jauniešu māja. Jauniešu rezidencē notiks ne tikai organizēti pasākumi, meistarklases, sarunu vakari. Ikviens būs laipni gaidīts, lai atrastu domubiedrus, rakstītu projektus, kurus īstenot gan Valmierā, gan ārpus Latvijas robežām. Jaunieši varēs aktīvi un lietderīgi pavadīt brīvo laiku: spēlēt galda tenisu, novusu u.c. spēles, kopā muzicēt, notiks jauniešu domes/iniciatīvas grupas sanāksmes, kur tiks plānoti un organizēti kultūras, sporta, izklaides pasākumi. Jau oktobrī jaunajās telpās paredzēta informatīva sanāksme jauniešu organizācijām, stāstu vakars par uzņēmējdarbību, draudzīgas sarunas, kā arī Visu svēto dienas atzīmēšana.

"Liesma"

Ludzas muzejs ciemojas Lietuvā

3.oktobrī Visaginas publiskajā bibliotēkā notiks svinīga izstādes "Lūdžam uz Ludzu" atklāšana. Kopumā tika izstādīti 20 Ludzas plenēra laikā tapušie darbi. Šogad sirmā Ludza svinēja 840 gadu jubileju. Tāpēc plenēra tēma netika izvēlēta nejauši – Ludzas ainavas un pilsētnieku portreti. Savu dalību plenērā pieteica mākslinieki no vairākām valstīm – tai skaitā arī no Lietuvas. Izstādes apmeklētāji ar lielu aizrautību pētīja gleznās iemūžinātās skaistās Ludzas ainavas. Spilgtākais akcents izstādē – gleznas ar ezera ainavām. Ezeri, tāpat kā viduslaiku pils drupas, gleznainajā pakalnā ir Ludzas pilsētas vizītkarte.

"Ludzas Zeme"

Tagad spēlē polsterētās sienās

Pūtēju orķestris "Cēsis" rūpīgi bija gatavojies, lai šo sezonu sāktu orķestra mēģinājumiem piemērotā telpā ar atbilstošu akustiku. Iepriekšējā sezonā orķestra dalībniekiem un diriģentiem mēģinājumu process Vidzemes koncertzāles telpās bija strauji mainījies, kas satricināja ierasto ikdienu. Kādu dienu atklājās, ka orķestrim nav iespējas izvietoties un mēģināt 1.stāva zālē, jo telpu aizņēma scenogrāfijas izstāde. Šovasar atrasts kompromiss starp Cēsu Kultūras centra orķestrantiem, koncertzāles administrāciju un mūzikas vidusskolu – visām iestādēm, kas darbojas lielajā Cēsu koncertzāles namā. Sezonas pirmo mēģinājumu pūtēju orķestris sāka mēģinājumu telpā, sauktā par deju zāli. Tagad telpa papildināta ar audumiem pie sienām un telpiskām formām pie griestiem, kas veido akustiku, lai zālē varētu strādāt arī pūtēju orķestris.

"Druva"

Gatavojas ziemai

Sezonu sāk ar jauno apkures katlu

Šogad apkures sezona Žiguros iesākusies septembra beigās, un līdz mēneša vidum siltumu jau saņēma gan Žiguru bērnu dārzs un pamatskola, gan visas sešas daudzdzīvokļu mājas. Iespējams, iedzīvotāji īpašas izmaiņas saistībā ar apkuri vēl nejut, taču jaunums ir tas, ka šī sezona uzsāka ar moderno, datorizēto apkures katlu, kas iegādāts par teju 39 tūkstošiem eiro. Tāds Viļakas novada pašvaldības iestādēs pagaidām ir vienīgais.

Pagasta pārvaldnieks Oļegs Kesks stāsta, ka jaunais apkures katls iegādāts jau pērn un pirmo laiku tas strādāja testa režīmā: "Gribējām pāriet no malkas uz šķeldas apkuri, jo parēķinājām, ka tas varētu būt lētāk. Turklāt vecais katls, ko izmantojām 26 gadus, savu laiku jau nokalpojis un bija bieži jāremontē. To nojaucām, taču rezervei atstājām divus malkas apkures katlus, jo 100% paļauties uz elektronisko vadības sistēmu tomēr nevar. Līdz ar to tagad varam kurināt gan ar šķeldu, gan vajadzības gadījumā arī ar malku."

Darbu pārrauga pat no mājām

Pats sākums, kamēr apguva darbu ar šķeldas apkures katlu, nebija viegls, jo gan visiem četriem kurinātājiem, gan pašam pagasta pārvaldniekam bija jāmācās ar to apieties. "Jaunais apkures katls ir datorizēts, tā darbam - temperatūrai, spiedienam un citiem parametriem - var sekot personīgajā datorā. Ja kāda no sistēmām pēkšņi pārstāj darboties, signāls pienāk mobilajā telefonā. To, kā katls darbojas un vai visu laiku nodrošināta vajadzīgā temperatūra, varu pārraudzīt arī no mājām. Turklāt vajadzīgo informāciju ir iespēja apskatīt un vajadzības gadījumā arī izprintēt pat pa stundai," par jaunā apkures katla iespējām stāsta O.Kesks.

Sākotnēji bija plānots, ka, tiklīdz palaidīs šķeldas katlu, četri kurinātāji vairs nebūs vajadzīgi, taču dotajā brīdī viņi visi strādā. Pagasta pārvaldnieks atzīst, šobrīd zināmas problēmas rada šķeldas kvalitāte. Ja patrāpās kāds garāks zars (jaunā katla kompjuters atpazīst tikai vienādas frakcijas šķeldu), tas uzreiz ziņo. Savukārt vienādas frakcijas šķeldas cena par berkubu ir teju uz pusi dārgāka nekā tā, kas jau iepirkta pagājušajā gadā. "Sākumā šķeldojām pašu sagādāto malku, kas palika pāri, taču tas nesanāca pārāk izdevīgi. Lai arī malka pašiem sava, to nācās nogādāt līdz šķeldotājam un atpakaļ, kas sadārdzināja izdevumus. Iespējams, šķeldu varam atsijāt paši, taču vēl jāizdomā, kā to labāk izdarīt. Šis jautājums mums vēl dienaskārtībā," skaidro O.Kesks. Taču labā ziņa tā, ka tagad atbrīvojušās brīvās darba rokas. Visi simtlatnieku programmā iesaistītie, kuri iepriekš strādāja pie malkas sagatavošanas apkures sezonai, tagad var darīt citus darbus, piemēram, pagasta teritorijā zāģēt krūmus un tīrīt grāvmalas.

Parādnieku skaits gandrīz nemainīgs

Pagasta pārvaldnieks neslēpj, - tāpat kā citur pagastos, arī Žiguros notiek darbs ar parādniekiem, taču kopējā iedzīvotāju apkures parāda summa lielāka nekā pērn.

Foto - A.Kirsanovs

Demonstrē iespējas. Pagasta pārvaldnieks Oļegs Kesks klātienē nodemonstrēja modernā apkures katla iespējas. Piemēram, tiklīdz tas sasniedz iepriekš ieprogrammēto temperatūru, katls pārslēdzas miega režīmā un ziņo tikai tad, kad temperatūra sāk kristies.

Foto - A.Kirsanovs

Sajūta kā automašīnai pie stūres. Kurinātājs Ilmārs Rēdmans atzīst, ka jaunajam apkures katlam ir savi plusi un savi mīnusi. Labā ziņa tā, ka vairs nav tik daudz darba pie malkas sagatavošanas un arī fiziski darbs kļuvis vieglāks, sliktā - atslābt nedrīkst. "Sajūta kā automašīnai pie stūres. Visu laiku jāskatās, lai visi mezgli strādātu - vajadzīga uzmanība. Nav vairs, kā kādreiz - iemeti malku, un viss notiek. Tagad process daudz smalkāks," apliecināja Ilmārs. Viņa darba pienākumos ietilpst arī bunkura piepildīšana ar šķeldu, kas prasa aptuveni 40 minūtes darba. Vienā maiņā jāpiepilda trīs šādi bunkuri.

un palikusi aptuveni pērnā gada līmenī. "Katru gadu pirms apkures sezonas sākuma no grāmatvedes pieprasām iedzīvotāju sarakstu, kuru parāds ir 50 un vairāk eiro. Izstrādājam atmaksas grafikus, slēdzam vienošanās, izmēģinām visas metodes. Tomēr ir divi jaunprātīgi nemaksātāji, kuru parādu summas ir visai iespaidīgas - vienam 3, otram 2 tūkstoši eiro. Diemžēl piedzīt parādu no šiem cilvēkiem, kuriem dzīvokļi ir privātpašumā, izrādās diezgan problemātiski. Pirmkārt, viņu atrašanās vieta nav zināma, otrkārt - parāda summa jau tagad ievērojami pārsniedz īpašuma kadastrālo vērtību. Var jau, protams, šos dzīvokļus attiesāt, bet ko pašvaldība ar tiem iesāks? Turklāt, ja parādnieks strādā, tiesu izpildītājs lietas labā vēl var kaut ko darīt. Bet ja nē, nav no kā paprasīt," situāciju skaidro O.Kesks.

Sperts solis pareizajā virzienā

Lai vai kā, pagasta pārvaldnieks ir pārliecināts, ka jaunā katla iegāde ir

solis pareizajā virzienā, jo jāattīstās un jāiet uz priekšu. "Jau tuvākajā laikā ceram saņemt aprēķinus no grāmatvedības, vai ar šķeldas apkures katlu esam spējuši ietaupīt. Manuprāt, tā tam būtu jābūt, jo šobrīd netērējam tik daudz benzīna malkas griešanai, tādēļ, ka malku vairs nevajag. Kurināmā izmaksas ir mazākas, kaut gan šķeldas katls patērē vairāk elektrības. Šos ciparus gaida arī citu pagastu pārvaldnieki, kuri jau ieinteresējušies par mūsu jauno katlu. Pašiem iedzīvotājiem gan interesē tikai divas lietas - tarifs un siltums. Pirms apkures sezonas sākuma mājas pārvaldnieks aptaujā iedzīvotājus, vai pieslēgt māju apkurei. Vieni to izdara savlaikus, bet citi vilcinās, mēģinot vēl nedaudz ietaupīt uz apkures rēķina. Taču mans uzskats ir, - labāk mēnesī maksāt par 5-6 eiro vairāk un saņemt siltumu ātrāk, nekā salt un vēlāk naudu iztērēt zālēm," pārliecināts Žiguru pagasta pārvaldnieks.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Meklējam atbildi

Remontēt plānots tuvākā pusgada laikā

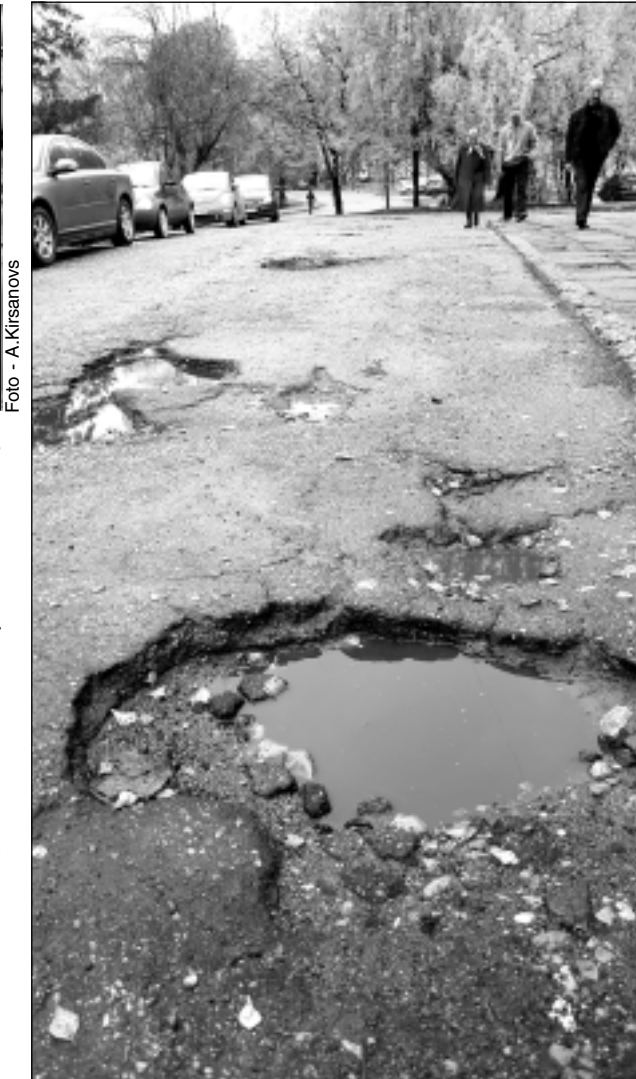

Foto - A. Kirsanovs

Foto - A. Kirsanovs

Balvu poliklinika. Uz laikraksta "Vaduguns" autoatbildētāju piezvanīja lasītāja, kura jautā, kad salabos piebraucamo ceļu pie Balvu poliklinikas? "Prieks, ka Balvu slimnīcas teritorijā notiek bijušās Infekciju nodaļas ēkas remontdarbi. Vēlētos arī uzzināt, kad sakārtos piebraucamo ceļu pie poliklinikas? Tur ne tikai galvu var nolauzt, bet normāli kājām nevar pieiet. Cilvēki, ejot pa šo ceļu, ir kļūpuši un krituši, arī automašīnas guvušas bojājumus," secina lasītāja.

SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" valdes priekšsēdētājs Marģers Zeitmanis stāsta, ka ceļu plānots remontēt tuvākā pusgada laikā. Jautāts, vai tas būs kapitālremonts ar asfalta seguma uzklāšanu, M. Zeitmanis skaidro, ka jāskatās, kāds būs finansējums nākamajā gadā, bet naudu plānots atlicināt arī ceļa remontam.

Jāpiebilst, ka redakcija ik pa laikam saņem iedzīvotāju neapmierinātību ar ceļa stāvokli pie poliklinikas. Pirms vairāk nekā trīs gadiem rakstījām par Balvu poliklinikas centrālo ieejas kāpņu tehnisko stāvokli, kas nu jau laiciņu ir salabots. Arī šoreiz poliklinikas apmeklētājus aicinām apbruņoties ar pacietību, līdz ceļu salabos.

Informē policija

Dzērumā sabiedriskā vietā

9. oktobrī Baltinavā 1976. gadā dzimis vīrietis atradās sabiedriskā vietā 3,7 promiņu alkohola reibumā.

12. oktobrī Balvos 1958. gadā dzimusi sieviete atradās sabiedriskā vietā, daudzdzīvokļu mājas pagalmā tādā alkohola reibuma stāvoklī, kas aizskar cilvēka cieņu – 2,20 promiņu reibumā. Sieviete nespēja patstāvīgi pārvietoties un gulēja zālājā. Abos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

legādājas pašdarinātu alkoholu

9. oktobrī Baltinavā konstatēts ar akcīzes preču nelikumīgu apriti saistīts notikums - 1976. gadā dzimis vīrietis no nepazīstama vīrieša iegādājās litru pašdarināta alkohola. Alkohols konfiscēts. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Brauc bez tiesībām

10. oktobrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā 1976. gadā dzimis vīrietis vadīja traktoru bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām atkārtoti gada laikā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Brauc dzērumā

11. oktobrī Balvu novada Lazdulejas pagastā 1962. gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 3,35 promiņu alkohola reibumā.

12. oktobrī Balvos 1981. gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Kenzel Prime" 0,96 promiņu alkohola reibumā.

14. oktobrī Balvos 1982. gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 2,67 promiņu alkohola reibumā. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Konstatē neregistrētu ieroci

12. oktobrī Viļakā reida laikā pie 1959. gadā dzimuša vīrieša dzīvesvietā konstatēts neregistrēts medību ierocis. Uzsākts kriminālprocess.

Lasītāji jautā

Visticamāk, tualeti būvēs citviet

Tualetes būvniecības vieta. Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēmusi lasītāju telefona zvanus, kuri ir pārsteigti par izvēlēto publiskās tualetes būvniecības vietu Balvu pilsētā.

Vismaz sākotnēji tā bija paredzēta attēlā redzamajā vietā, kur jau iesākti būvdarbi. Ar izvēlēto tualetes vietu gan nav mierā vairāki balvenieši. "Nav šaubu, ka Balvos nepieciešama publiskā tualete. Tomēr vieta, kur uzsāka tās būvniecība un likti tualetes pamati, nav saprotama. Tieši blakus atrodas bērnu rotaļu laukums, kur bērni ar vecākiem pavada savu brīvo laiku. Turklāt tualete atradīsies arī netālu no ūdens strūklakas, pie kuras iecienījuši iemūžināt fotomirklus ne tikai pilsētas iedzīvotāji, bet arī viesi. Domājam, ka bilde pie strūklakas "Ūdensroze", kuras fonā būs tualete, nebūs diez ko izdevusies. Vai tiešām atbildīgie cilvēki nevar parūpēties, lai publiskā tualete atrastos citviet – kādā mazāk pamanāmā vietā un nostāk no tādiem objektiem kā bērnu rotaļu laukums un ūdens strūklaka?" jautā lasītāji. Jautājums par publiskās tualetes atrašanās vietu nav gājis secen arī nesen notikušajā Balvu novada domes sēdē. Lai arī deputāti pēc diskusijas pagaidām konkrētu lēmumu vēl nav pieņēmuši, visticamāk, tualete tomēr atradīsies citā vietā.

Foto - A. Ločmelis

Kur var iepazīties ar tiesu lietām?

Laikrakstā regulāri publicējam tiesu kalendārus un tiesu lietu nolēmumus. Redakcija saņēmusi lasītāja vēstuli, kurš jautā, kur ar šo informāciju var iepazīties plašāk?

Ar minēto informāciju var iepazīties Latvijas tiesu elektronisko pakalpojumu interneta mājaslapā www.manas.tiesas.lv. Anonimizētie tiesu nolēmumi ikvienam interesentam pieejami sadaļā "Nolēmumi". Tur tiesu lietas var atlasīt pēc datuma, lietas veida, paveida, instances, likuma panta un arī pēc tiesu iestādes. Ja vēlaties atrast tiesu

nolēmumus krimināllietās, kur runa ir par izdarītiem likumpārkāpumiem mūspusē, iepreti sadaļai "Atlasīt pēc tiesu iestādes" jāizvēlas "Rēzeknes tiesa".

Tiesu kalendāru var apskatīt tās pašas mājaslapas sadaļā "Pakalpojumi". Tiesu kalendārā pieejams tiesas sēdes laiks, ar publiski pieejamiem vārdiem un uzvārdiem apsūdzētie (kriminālprocesos), prasītāji un atbildētāji (civilprocesos) un personas, kuras sauktas pie administratīvās atbildības (administratīvā pārkāpuma procesos), apsūdzības panti vai lietas būtība, kā arī tiesas sēdes veids (mutisks vai rakstveids) un tiesnesis, kurš lietu izskata. Ja vēlaties noskaidrot, kurā no

datumiem paredzēta kāda no tiesas sēdēm Balvos, no visām tiesu iestādēm jāizvēlas "Rēzeknes tiesa Balvos".

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Citādā Pasaule

☞ Pirmā doma nāk no Dieva, otrā - no paša, bet trešā - no velna. *Dzied-niece un taroloģe Ineta Brenča sarežģī garus un iepriekšējās dzīves.*

☞ Viedums caur laimes brīžiem. *Saruna ar gleznotāju Džemmu Skulmi.*

☞ Bosnijas piramīdas. *Mistiskie pauguri dziedina miesu un salabo auru.*

☞ Tautas medicīna. *Kalme labai apetītei un veselībai.*

☞ Ar akmeni pret smalko matēriju. *Rīkstnieki Ināra un Arvīds Šneideri neitralizē āderu negatīvo starojumu.*

☞ Suns kā pareģis un sargs. *Citāds skats uz mīļāko mājdzīvnieku.*

☞ Metāla tārps un Kaujas kurmis. *Mistiskie ieroči - zemzemes laivas.*

☞ Vēl numurā: astroloģes un numeroloģes prognozes, tautas ticējumi, noderīgas ziņas un grāmatu apskats. *Mēness dienu kalendārs.*

Dari Pats

☞ Koka žogs ar betona stabiem. *Žogs kalpo kā teritoriju norobežojosa būve, kā aizsargs pret vēju, ziņkārīgo skatiem. Vienlaikus tas var būt arī mājas vizītkarte. Žoga būvēšana pieskaitāma pie lielajiem āra būvdarbiem, ko tradicionāli veic pavasara/vasaras sezonā. Ja atļauj laikapstākļi, to var būvēt arī rudenī. Lūk, paraugs, kā to paveikt: no A līdz Z!*

☞ Klūgu pinuma žogs. *Vēl viena žoga izveides versija - kārkļu klūgu pinums starp koka stabiem. Kārkļu klūgas griež un mizo pavasarī, vasarā mērcē un žāvē, bet grozus pin rudenī. Tā māca senču gudrība. Žogam šīs nianšes nav tik būtiskas kā groziem - var pīt jebkurā laikā, var lietot arī nemizotas klūgas utt. Tomēr ieteikums: piniņi no izzāvētām klūgām, ja vēlaties stingrāku pinumu... Pilna pamācība.*

☞ Stīmpanks kā "Dari Pats" vaļasprieks. *Stīmpanks (steampunk) - zinātniskās fantastikas un fantāzijas žanrs, kas futuristiskas idejas pasniedz caur 19. gadsimta tehnoloģiju prizmu. Tieši tvaiks, angļiski - steam, ir stīmpanka nosaukuma pamatā, bet sviras, zobratī, caurules, skatu lūkas un citi tvaika tehnoloģiju atribūti - neatņemama stīmpanka mākslas, dizaina sastāvdaļa... Ieskatu stīmpanka dizainā sniedz pašmāju dizainers Normunds Bite.*

☞ Kad zelta rudens sāk traucēt. *Lapu pūtējs vairumam asociējas ar izteikti sezonālu darbarīku. Gluži kā zāles plāvējus lieto vasarā, tā lapu pūtējus - rudenī. Bet patiesībā tāds pūtējs/sūcējs pagalma sakopšanai var tikt izmantots visu gadu. Žurnāls nolēma notestēt astoņus darbarīkus, kas darbojas no elektriskā tīkla. To pielietojums paredzēts nelieliem pagalmiem, piemājas dārziem - cik tālu sniedz pagarinātāja spoles vads. Ja plānojat izmantot plašākā teritorijā, izvēlieties darbarīku ar benzīna motoru. Bet atcerieties, ka tad teritorijai ir jābūt sakoptai kā parkam, jo ar garu zāli aizaugušā plavā jebkurš lapu pūtējs būs bezspēcīgs.*

☞ Lubu jumts: no teorijas līdz praksei. *Skaidu jeb lubu jumta tapšanas process sākas ar zināšanām. Ar tūkstoš gadu krātiem dabas, astronomijas un koku bioloģijas novērojumiem. Tas kopš sendienām ir bijis tradicionāls jumta segums ne tikai Latvijā, bet daudzviet pasaulē. Piedāvājam ieskatu gan teorijā, gan praktisku lubu jumta klāšanas piemēru žurnāla Viļņa Poriņa izpildījumā, kurš pirms tam izgāja apmācību pie slavenā Latgales lubu jumtu meistara Oskara Mežnieka. Starp citu, pats meistars sniedza arī komentārus par Viļņa pirmo patstāvīgi klāto jumtu, bet verdikts: labs, kalpos ilgi!*

☞ Slapjš uz slapja. *Jeb mitrs uz mitra! Pamatprincips, lai iegūtu kvalitatīvu krāsnojumu uz liela virsmas laukuma. To var ignorēt tikai tad, ja krāsojat kaut ko nelielu līdz 1-2 m² izmēram. Slapjš uz slapja princips: krāsojot jebkuru laukumu, krāsai iepriekš nokrāsotajos blakuslaukumos jābūt vēl slapjai, virsma nedrīkst sākt veidot stingru plēvi. Kāpēc tas ir svarīgi? Kā vislabāk organizēt darbu, lai ievērotu šo principu?*

☞ Jumta noteksystema. *Sniedzam plašu ieskatu gan noteksystemas materiāla izvēlē, gan praktisku piemēru tās atjaunošanā. Lai salīdzinātu noteksystemu materiālu izmaksas, uzmodeļējam nelielu noteksystemu (komplektu), kas pēc izmēra varētu atbilst mazas privātmājas gala sienai (6 m). Cenas starpība var būt visai iespaidīga!*

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu miklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

			s																					
			a																					
			u					t	i	e	v	ē			l	e	n	t	a					
			e																					
							d																	
							r																	
							ē					n	a	i	v	a				m	a	l	k	a
							b																	
							e																	

10. kārtā

Asina - atnes - attur - balta - baiss - divas - dižus - domas - elpot - iesmi - kaili - kaite - kalnu - katrs - kaste - klejo - klepo - klibo - klubs - kurus - laiki - laiva - lauva - ļauna - malas - masas - Māris - medus - melis - mikla - modes - niere - panna - pasts - Paula - pilis - plate - raida - ribas - riepa - rinda - ronis - saper - sauss - sesks - sestā - sieva - sistis - skaļa - skats - skola - slava - sleja - slēpa - slēpo - spole - stabā - stīga - stīvs - tauta - traks - treks - valis - zināt

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 25.oktobrim.

Maģisko vārdu miklu atrisināja: L.Kivkucāne, J.Pošeika, Z.Pulča, S.Sirmā, D.Kivkucāns, J.Voicišs, St.Lazdiņš (Balvi), A.Mičule, A.Siliņa (Tilža).

9.kārtā veiksmīgs uzmaidijs ZITAI PULČAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecinājošu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. **Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).**

Gulbenes stacijā. Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Kas tur apakšā? Iesūtīja Daniels Kivkucāns no Balviem.

Zilajā kalnā. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Dikļu pilis. Iesūtīja Leontīna Dukaļska no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē LAD

Oktobrī sāksies avansa maksājumu izmaksāšana lauksaimniekiem

Ar 20.oktobrī sāksies vienotā platībmaksājuma, maksājuma par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, un bioloģiskās lauksaimniecības maksājuma avansa izmaksāšana lauksaimniekiem.

Lauksaimnieki saņems 70% no vienotā platību maksājuma un 85% no maksājuma apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, un bioloģiskā maksājuma.

Vienotā platību maksājuma finansējums 2017.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājies par 14%, un provizoriskā atbalsta likme būs aptuveni 70 eiro/ha (avansa maksājumā 70% no likmes, t.i., aptuveni 49 eiro/ha), kas vēl

tiks koriģēta atkarībā no kopējās atbalstam apstiprinātās platības.

Maksājuma apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, likmes 2017.gadā būs nemainīgas – tādas, kā bija līdz šim: par 1.kategoriju – 35 eiro/ha (avansa maksājumā 85% no likmes, t.i., apmēram 30 EUR/ha), par 2.kategoriju – 45 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 38 eiro/ha) un par 3.kategoriju – 50 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 43 eiro/ha), kā arī 25 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 21 eiro/ha) teritorijā ar citiem specifiskiem ierobežojumiem.

Bioloģiskie lauksaimnieki 2017.gadā saņems atbalstu tādā pašā apmērā kā iepriekšējos gados: par laukaugu platībām 117 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 99 eiro/ha), par

ilggadīgo zālāju platībām 97 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 82 eiro/ha), par dārzenu platībām 399 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 339 eiro/ha), par kartupeļu platībām 397 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 337 eiro/ha), par augļu koku un ogulāju platībām 485 eiro/ha (avansa maksājumā - apmēram 412 eiro/ha).

Avansa maksājumu izmaksu veiks pakāpeniski. Maksājumus avansā saņems tie lauksaimnieki, kuru saimniecībās būs pabeigta atbilstības nosacījumu pārbaude, tādēļ aicinām lauksaimniekus pārliecināties, vai savlaikus ir sniegtas visas nepieciešamās atbildes uz LAD nosūtīto informācijas pieprasījumu.

Informē VID

Nākamgad vēl vairākās nozarēs būs jāpiemēro reversā PVN maksāšanas kārtība

Nodokļu reformas laikā ar 2018. gada 1. janvāri stājas spēkā būtiskas izmaiņas vairākos nodokļu normatīvajos aktos, tajā skaitā arī Pievienotās vērtības nodokļu likumā. Tajā veiktās izmaiņas nosaka zemāku sliekšni, sākot no kura obligāti jāreģistrējas PVN maksātāju reģistrā, kā arī paplašina tās darbības jomas, kurām tiek piemērots īpašais PVN maksāšanas režīms jeb t.s. reversais PVN.

Sākot no 2018. gada 1. janvāra nodokļu maksātājam nebūs obligāti jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā, ja tā veikto ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 40000 eiro. Taču sasniedzot 40 000 eiro 12 iepriekšējo mēnešu laikā, tas būs jādara obligāti gan privātpersonām, gan komersantiem.

Šāds nosacījums mazina nodokļu maksātājiem administratīvo slogu. Vienlaikus tas arī mazina risku, ka PVN maksātāju reģistrā reģistrējas fiktīvi uzņēmumi, proti, tādi, kuriem jau sākotnēji nav nodoma veikt reālu saimniecisko darbību un kurus turpmāk izmanto PVN izkrāpšanas shēmās.

Sākot no 2018. gada 1. janvāra vēl vairākām nozarēm būs jāpiemēro PVN apgrieztā jeb reversā maksāšanas kārtība, proti, būvniecības piegādei (līdz šim tikai būvniecības pakalpojumiem), metālizstrādājumu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem, sadzīves elektronisko iekārtu un sadzīves elektriskās aparatūras piegādei, kā arī spēļu konsoļu piegādēm.

Tas nozīmē, ka turpmāk visās minētajās darbības jomās, pretēji iepriekšējai PVN maksāšanas kārtībai, PVN par preču piegādi vai sniegto pakalpojumu valsts budžetā iemaksā preču vai pakalpojuma saņēmējs, kurš ir reģistrēts PVN maksātājs.

Apgrieztā jeb reversā PVN maksāšanas kārtība ir viens no efektīvākajiem ātrās reakcijas mehānismiem, lai cīnītos ar liela apjoma un pēkšņu PVN krāpniecību. Līdz šim Latvijā tā bija

spēkā attiecībā uz kokrūpniecību (gan attiecībā uz kokmateriālu piegādēm, gan dažādiem pakalpojumiem, kas tiek saistīti ar kokmateriālu piegādi), metāllūzņu piegādēm un ar to saistītiem pakalpojumiem, būvniecības pakalpojumiem, atsevišķu elektronisko ierīču piegādēm un graudaugu nozari.

Šādas maksāšanas kārtības ieviešana uzlabo uzņēmējdarbības godīgas konkurences apstākļus, negodprātīgo nodokļu maksātāju darbības tiek ierobežotas, bet nodokļu administrācija var koncentrēties uz PVN iekasēšanu galapatēriņa posmā.

Detalizētāka informācija par izmaiņām Pievienotās vērtības nodoklī pieejama VID informatīvajā materiālā. Plašāk par Pievienotās vērtības nodokli, tā aktuālajām likmēm, piemērošanu u.c. pieejama VID mājaslapā.

Lai uzzinātu par šīm un citām izmaiņām nodokļu reformas ietvaros, aicinām ikvienu privātpersonu vai uzņēmēju

apmeklēt VID bezmaksas seminārus visā Latvijā, kas paredzēti līdz pat šī gada beigām. Tuvākie no tiem notiks jau 12.oktobrī Jēkabpilī un Daugavpilī. VID tīmekļa vietnē sadaļā "Aktualitātes/Notikumi" pieejama informācija par semināru norises vietām un laikiem, iespēja tiem pieteikties elektroniski, kā arī iepazīties ar semināru materiāliem.

Plašāka informācija par nodokļu reformu pieejama Finanšu ministrijas mājaslapā un Saeimas mājaslapā.

PIEVENOTĀS VĒRTĪBAS NODOKLIS (PVN)

Paplašinās nozares, kurām piemēro reverso PVN

Šobrīd reversā PVN maksāšanas kārtību piemēro:

- Kokmateriālu piegādei un ar to saistītiem pakalpojumiem
- Nodokļu ierīču un pakalpojumiem
- Graudaugu un termisko kulināru piegādi

No 2018. gada 1. janvāra papildus plānots piemērot:

- Metālizstrādājumu piegādi un ar to saistītiem pakalpojumiem
- Sadzīves tehnikai un spēļu konsoļiem
- Elektroniskām iekārtām un pakalpojumiem
- Elektroniskām iekārtām un pakalpojumiem

Kas ir reversais PVN?

- Īpašs PVN piemērošanas režīms PVN apgrozījumam un maksāšanai valsts budžetā par iekšzīmē sārņ reģistrētiem PVN maksātājiem veiktiem darījumiem konkrētās nozarē
- PVN par preču piegādi vai sniegto pakalpojumu valsts budžetā iemaksā preču vai pakalpojumu saņēmējs

Kādi ir ieguvumi?

- Reversā PVN maksāšanas kārtība var palīdzēt apkarot PVN krāpniecību nozarē
- Ievērojami uzlabosies PVN iekasēšana valsts budžetā
- Ierobežota iespēja iegūt resursus "aploksņu algām"
- Mazināsies negodīga konkurence konkrētās nozarēs un tiks ierobežotas negodprātīgo nodokļu maksātāju darbības

LATVIJAS REPUBLIKAS FINANŠU MINISTRIJA

Veiksmes prognoze

17.oktobris. Raibā 'čika' diena ar ķibelītēm no plkst. 14.27 līdz 20.35. Pačukstēšu, ka tiem, kuri strādā ar galvu, nevis rokām, problēmu būs mazāk un patīkamo brižu vairāk. Jo var izdoties radīt kādu literatūras, mākslas vai mūzikas šedevru. Tāpat *izbīdīt* riktīgu projektu vai unikālu ideju. Visiem ieteicams apgūt jaunu un svarīgu informāciju, īpaši skolēniem un studentiem, jo šodienas fakti viegli un uz ilgu laiku ieguls cilvēku smadzenēs. Tātad nākamajā eksāmenā vai olimpiādē ar šodienas *pērlēm* varēs paspīdēt un gūt satriecošus panākumus.

18.oktobris. Pārpratumu trešdienā pa galvu, pa kaklu nav jāsteidzas izpildīt priekšnieka (-es) pavēles. Sākumā ieteicams precizēt visas detaļas un pārrunāt darba procesu visos sīkumos. Šodienas tendence: vienu domāju, otru saku, bet trešo daru. Tāpēc darba devēja un veicēja teiktāis un dzirdētais var atšķirties kā diena no nakts. Un rezultātā abas puses būs neapmierinātas. Šī trešdiena piemērota iesāktu lietu pabeigšanai, nevis jaunu darbu uzsākšanai.

19.oktobris. Grūtajā ceturtdienā fiziskās aktivitātes samazināsim līdz minimumam, jo enerģijas rezerves ir izsīkušas. Arī komunicēt ar kādu nav ne spēka, ne vēlēšanās. Tāpēc, cienījamie iestāžu vadītāji un deputāti, neplānoji uz šodienu ne sēdes, ne sapulces. Cilvēki būs neatsaucīgi, un katrs, ierāvies savā čaulā, rīkosies pēc principa: ne mana cūka, ne mana druva, lai jau rok! Ja Tu vēlies šodien būt uzmanības centrā un izskatīties kā n-tais pasaules brīnums, noteikti iegriezies pie friziera (Nedod Dievs! To labāk izdarīt rit).

Pareže Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

	Nakts	Diena
T 18.10	Ilzsnāgians +13	Aprācies, reils letus +12
C 19.10	Ilzsnāgians +5	Slaidrs +9
Pk 20.10	Slaidrs +2	Slaidrs +9
S 21.10	Aprācies +4	Aprācies +7

Gismeteo.Jaunumi.

